

64. évf., 2010. IV. 15., ára 50 dinár

14

Jó Pajtás

Golló Attila rajza

A Jó Pajtás sakkversenyéről szóban és képekben

Jovan Mrle valamennyi ellenfelét legyőzve diadalmaskodott sakkversenyünkön. Alaposan ki kellene elemezni a több mint negyven éve fennálló versenyről készült beszámolókat, hogy lássuk, mikor történt ilyen. A mai mezőnyben ez különösen nehéz, hiszen a gyerekek egyre jobban sakkoznak. Bármennyire is szoros volt a verseny, és csak az utolsó fordulóban dőlt el, tényként kell kezelni, hogy győztesünk egy egész ponttal megelőzte a mezőnyt.

Juhász Bence már előző versenyről felhívta magára a figyelmet. A felsőhegyi fiú azóta sokat fejlődött. Játéka megfontoltabb lett, gyors észjárásához kitűnő állásértékelés párosult. A mindent eldöntő utolsó forduló előtti szünetben kijelentette: „...még lehetünk harmadikok, mert (itt hosszabb elemzés következett, felét se értettük)... én győzni fogok!” Semmi de és ha. Ő győzni fog! És győzött is, a csapat pedig valóban harmadik lett.

Kecskeméti Árpáddal fényképezkedni megtiszteltetés, mert a ké-

pet egyszer majd mutogatni lehet. A még csak negyedikes fiú harmadszor diadalmaskodott az alsósok között, méghozzá úgy, hogy a felsősök közül is alig néhányan előzték meg. Igen látványos volt az ötödik fordulóban játszott partija, melynek során a verseny legtermesebb nyolcadikosával került össze. A nagy fiú megfontolatlanul leütötte Árpád szélső gyalogját, majd diadalittasan nyújtzkodott egyet, és körbekémlelt, látta-e mindeki!? Két lépés után azonban a gyalogot leütő futárnak nem volt menekvése, további két lépést követően pedig olyan hármas mattfenyegetés állt elő, melyből sakkozó még nem menekült. Árpád ellen semmiképpen!

Lőrincz Renáta diadalát már hazamosabb ideje jósltuk. Aki ilyen jól sakkozik, az előbb-utóbb győzedelmeskedik. Elsőségét kizárólag kitűnő játékaival lehet magyarázni. Pontatlanok azok a célzások, melyek szerint a korábbi nagymenők közül többen „kiöregedtek”, ezért Renátának könnyebb dolga volt. Egy frászt! Akik jöttek, azok sokkal jobban játszanak, mint akik „kiöregedtek”. Ma már az elsőség kivívása érdekében legalább négy-öt olyan erős sakkozót kell legyőzni, mint amelyenből korábban kettő ha akadt.

Balázs Bettina előző évi versenyről úgymond sehonnan robbant be az élmezőnybe. Kristálytiszta, pontos és érett játékára már akkor felfigyeltünk. Az eltelt időben

még javított is rajta. Rendkívül nehéz játszani, és még nehezebb győzni ellene. Nem is sikerült senkinek! De nemcsak játszani tud, hanem versenyezni is! Mert a kettő nem ugyanaz. Még sohasem történt, hogy a széles sorsolás zsinórban olyan nehéz ellenfeleket oszt ki, mint amilyenekkel Bettinának kellett megküzdenie. Érettségére vall, hogy nem erőltette a játékot, nem rontott, és ha többre nem tellett, akkor remizett. Másiklőnben senkinek sem kegyelmezett!

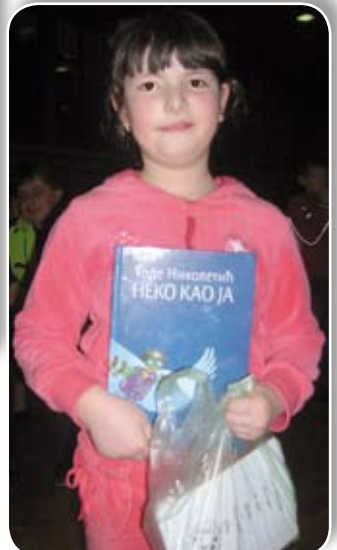
A szegedi leánykák fantasztikusan szerepeltek. **Marjanović Annamária** nyerte az alsósok versenyét,

míg **Adžić Annának** a második hely jutott. A nyolcéves Annamariát mindössze ketten tudták legyőzni, ő viszont ötször győzött. Anna egy ponttal kevesebbet gyűjtött, de nem lehetett nem felfigyelni erőteljes, kombinatív, nyílt siskos, olykor vakmerő játékára. Úgy játszik, akár egy verekedős fiú. Édesapja – Adžić Slobodan FIDE-mester – elmondása szerint Anna túlságosan kevés időt szentel a sakknak. Zongorázik, táncol, tanul... Amit a táblán mutat, az élénk észjárásának az eredménye. Valójában Annamária az, akire oda kell figyelni. Mert róla, véli Adžić, az egész világ hallani fog.

A szíváci **Radović Periša** csupán egyike azon fiatal szíváci sakkozóknak, akik az elmúlt két évben az ismeretlenségből tornázták fel magukat a nagyok közé. Pedig neki igazán nehéz a feladata. Mielőtt egyáltalán jogot szerez az iskolák közötti versenyzésre, előbb hazai pályán kell kiverkednie a csapatba jutást. Szívácson ugyanis egyre több gyerek sakkozik, a rendszeresen játszó iskolások száma jelenleg 83. Aztán még az ovisok is vannak vagy tizenöten. A komoly munkára vall, hogy felnőtt sakkozók foglalkoznak velük, a gyerekek pedig rendszeresen versenyeznek. Csak a tavalyi év folyamán több mint 5000 kilométert utazott le a csapat. A fiú fantasztikusan játszott hat fordulón át, hatalmas hozzájárulást adott csapata sikeréhez. Egyéni sikerének Juhász Bence motiváltsága vetett gátat.

Balla Marianna sakkversenyünk történetének első óvodása! Igaz, még csak néhány hónappal ezelőtt kezdett sakkozni. De ez nem akadályozta abban, hogy bátran csatába szálljon több mint ötven nála idősebb lánykával. És tette ezt kellő komolysággal. Túlzás nélkül mondhatjuk, hogy Marianna is azok közé tartozik, akikről a jövőben sokat fogunk hallani. Meg írni!

Hatból három serleg a tornyosiaké

Lőrincz Renáta, a lánycsapat és Kecskeméti Árpád is aranyérmes
– Az iskolák versenyében ismét Szivác az első

A Jó Pajtás hagyományos sakkversenyét – amelyet az ősszel a tömeges rendezvények letiltása miatt tavaszra halasztottak el – Szivácra az Október 20. Általános Iskolában rendeztük meg, most első ízben, mintegy 200 kisdíák részvételével. Többen is megjelentek volna, ha nincsenek ugyanakkor szintén a múlt év végéről elhalasztott más rendezvények, de így is az egyik legtömegesebb versenyünk volt ez. Újoncok is szerepeltek, és éppen közülük került ki a legfiatalabbik résztvevő a nem egészen hétéves lipári **Balla Marianna** személyében, aki 1,5 pontjával meg is előzött néhány résztvevőt. A magyarcsernyeiek is most játszottak először ezen a vetélkedőn, és az 51 fiúcsapat versenyében megszerezték a 18–20. helyet. Oromról, Tóthfaluból és Oromhegyesről szintén most léptek fel először, de egyelőre csak egy-egy sakkozóval. Vajdaságból elszármazott szülők jóvoltából ismét érkeztek Szegedről is tanulók, most már másodszor (Gunarason is ott voltak), és kitűnően szerepeltek. Különösen a második osztályos **Marjanović Annamária**, aki az alsós lányok között első helyen végzett, serleget és egyéb ajándékokat érdemelt ki nagyszerű játékával. Külön örömmel üdvözöltük az újoncokat és a régi ismerősöket, ezzel szemben sajnálattal jegyeztük meg, hogy Szabadkáról senki sem érkezett, továbbá a korábbi gyakori résztvevők közül most elmaradtak a temeriniek, óbecseiek, palicsiak, őrszállásiai, törökkanizsaiak és mások. Így is azonban nagy volt a sürgés-forgás az iskolában a reggeli órában, és jó nagy késéssel nyithatta meg **Miroslav Kopanja**, a Vajdasági Sakkszövetség elnöke a versenyt. Ennek nem a szervező volt az oka, hanem elsősorban a figyelmetlen vagy fegyelmezetlen résztvevők, mert többen be sem jelentették, hogy ott lesznek, csak megjelentek, jóformán akkor, amikor már kezdődnie kellett volna a vetélkedőnek. De amint beindult a játék, minden helyrerázódott, és végül elégedetten távoztak a vendégek Szivácról. Ajándékot is

Tode Nikoletić költő alkalmi verssel köszöntötte a sakkozókat

Žarko Dračaš főszervező, a sziváci sakkozók tanítómestere

vittek haza szép számban, hiszen a győztesek, és az első három helyezett (egyéniben és csapatban is) serleget, arany-, ezüst- és bronzérmeket, oklevelet és az utánuk következők is még sokan sakkfelszerelést, könyveket és emléktárgyakat kaptak.

A tornyosiak rendszerint jól szerepeltek eddig is, de most kiemelkedő teljesítményt nyújtottak. A hatból három serleget és azzal együtt három aranyérmet és egyéb ajándékokat szereztek. **Lőrincz Renáta** és a tornyosi csapat első lett a lányok versenyében, a negyedikes **Kecskeméti Árpád** pedig az alsósok között bizonyult egymás után már harmadszor legjobbnak. Az egész mezőnyben négy nagyfiú mögött az ötödik helyen végzett. Lőrincz Renáta fejlődése szemmel látható, hiszen Gunarason még harmadik, Apatinban második, most meg első helyen végzett. Ugyanígy haladt **Kecskeméti Krisztina** is, aki most a 4–5. helyen osztozott a gunarasi **Miklós Adállal**, megelőzve többek között a tavalyi bajnok csúrogi **Milovanović Maricát** is, aki ezúttal gyengébb formát mutatott. Kitűnően játszott még

a magyarkanizsai **Balázs Bettina**. Ő csak a tornyosiakkal, Lőrincz Renátával és Kecskeméti Krisztinával remizált, a többieket legyőzte. A csapatversenyben a tornyosiak magabiztos játékkal előzték meg a csúrogiakat, akikről a gunarasiak csak fél ponttal maradtak le.

A fiúk egyéni versenyén az első kategóriás a zombori **Jovan Mrle** százszázalékos teljesítménnyel az egész mezőny legjobbjává vált. Apatinban csak a 17. helyen végzett, most azonban mindenkit legyőzött. Az utolsó fordulóig kérdéses volt ugyan a bajnoki címe, de az addig szintén veretlen **Petar Krstint** is felülmúlta.

A verseny fő védnöke és szponzora a külsai önkormányzat volt, a főszervező pedig **Žarko Dračaš**, a sakk-klub elnöke. A helybeli sakkozók, elsősorban Raonić Vladica titkár is hozzájárult a sikeres szervezéshez. A főbírói teendőket (a segédbírókkal együtt) **Brindza István** nemzetközi bíró kitűnően ellátta. A következő tanév versenyét október végén vagy november elején rendezzük meg, egyelőre ismeretlen helyen.

Piszár József

Miroslav Kopanja

A tornyosiak fölényesen nyerték a csapatversenyt

Ismét dobogón a gunarasi lányok

A sziváci fiúk óriási küzdelemben harcolták ki az elsőséget

Fiúk: Mrle Jovan (Ivo Lola Ribar, Zombor) 7; Čiča Dragan (Branko Radičević, Hódság), Krstin Petar (Dositej Obradović, Nagybecskerek), Kumić Filip (Csáki Lajos, Topolya), Kecskeméti Árpád (Tömörkény István, Tornynos), Juhász Bence (Csokonai V. Mihály, Felsőhegy), Radović Periša (Október 20., Szivác) és Živkov Lazar (Svetozar Marković, Újvidék) 6; Vlahović Ljubo (Október 20. Szivác), Cvetanović Damjan (Žarko Zrenjanin, Újvidék) és Delić Jovan (Vasa Stajić, Újvidék) 5,5; Anđrić Igor (Október 20., Szivác), Cvetković Vladimir (Avram Mrazović, Zombor), Szél Alex (J. J. Zmaj, Magyararkanizsa), Banović Ivan (Svetozar Marković, Újvidék), Zarin Dávid (P. P. Njegoš, Nagybecskerek), Čiča Luka (Petőfi Sándor, Újvidék), Đurđić Blažo (Dositej Obradović, Újvidék), Sobot Branislav (Svetozar Marković, Újvidék), Marković Marko (Branko Radičević, Hódság), Ošap Nikola (Miloš Crnjanski, Zsablya), Nedeljković Igor (Svetozar Marković, Újvidék), Sarnyai Dániel (J. J. Zmaj, Magyararkanizsa), Madžgalj Aleksandar (Október 20., Szivác), Majtan Miroslav (Jan Čajak, Petrőc) és Rakočević Miljan (Október 20. II., Szivác) 5; Subotin Vujadin (Dr. Tihomir Ostojić, Tiszaszentmiklós), Horváth Alex (Csokonai V. Mihály, Felsőhegy), Trujić Nemjana (Kosta Trifković, Újvidék), Popov Miloš (Kosta Trifković, Újvidék), Lolić Vladimir (Branko Radičević, Aleksandrovo), Sodalović Veljko (Nikola Tesla, Lipar), Sudar Nikola (Avram Mrazović, Zombor), Korponai Ákos (November 11., Zenta), Pavkov Nebojša (Isa Bajić, Kúla), Dér Róbert (Miloš Crnjanski, Újvidék), Lipót Tamás (Jovan Popović, Csóka), Buculjević Zlatko (Kosta Trifković, Újvidék) és Popović Vuksan (Testvériség-egység, Verbász) 4,5; Világos Emil (Novak Radonić, Mohol), Adamov Ivan (Branko Radičević, Aleksandrovo), Uzelac Miodrag (Branko Radičević, Aleksandrovo), Miroslavjević Milan (Október 20., Szivác), Tišler Viktor (Vuk

Teljesítménylista

Karadžić, Nagyikikinda), Petrović Dragan (Đura Jakšić, Csúrog), Viola Milan (Október 20. II., Szivác), Balenović Marko (Kosta Trifković, Újvidék), Stanačev Nebojša (Branko Radičević, Aleksandrovo), Stojanovski Božidar (Aleksa Šantić, Aleksa Šantić), Čevizović Miloš (Žarko Zrenjanin, Apatin), Levnajić Siniša (Branko Radičević, Aleksandrovo), Suknjaja Danilo (Miloš Crnjanski, Újvidék), Zakić Vladimir (Bratstvo, Aradac), Vagić Dušan (Branko Radičević, Hódság), Blagojević Vladimir (Aleksa Šantić), Gömöri Dávid (Dózsa György, Gunaras), Bogosavljević Dejan (Jovan Popović, Nagyikikinda), Kormos Ákos (Csokonai V. Mihály, Felsőhegy), Csanádi István (Jovan Popović, Csóka), Ábrahám Viktor (Dózsa György, Gunaras), Matin Valentin (Avram Mrazović, Zombor), Ksionžik Andrej (Jovan Cvijić, Nagybecskerek), Simendić Nikola (Novak Radonić, Mohol), Vilovski Milivoj (Dr. Tihomir Ostojić, Tiszaszentmiklós), Sunomar Dominik (Dózsa György, Gunaras), Krnac Branislav (Jan Čajak, Petrőc), Szarvák Tamás (Emlékiskola, Zenta) és Simetić Milan (Đura Jakšić, Csúrog) 4 pont stb. **Csapatverseny:** Október 20. I. (Szivác) 21,5, Svetozar Marković (Újvidék) 21, Csokonai Vitéz Mihály (Felsőhegy) 18, Kosta Trifković (Újvidék) 17,5, Avram Mrazović (Zombor) 17, Branko Radičević (Aleksandrovo) 16,5, Dózsa György (Gunaras) és Október 20. II. (Szivác) 15,5, Branko Radičević (Hódság) és Dr. Tihomir Ostojić (Tiszaszentmiklós) 15, Jan Čajak (Petrőc) és Jovan Popović (Csóka) 14,5, Đura Jakšić (Csúrog) 14, Miloš Crnjanski (Újvidék) 13,5, Thurzó Lajos (Zenta) 13, Tömörkény István (Tornynos) 12,5, November 11. (Zenta) 12, Novak Radonić (Mohol), Petőfi Sándor (Magyarcsernye) és Csáki Lajos (Topolya) 11, Vuk Karadžić (Szenttamás)

és Petőfi Sándor (Újvidék) 10,5, Testvériség-egység (Verbász), J. J. Zmaj (Magyararkanizsa), és Bratstvo (Aradac) 10 pont stb.

Lányok: Lőrincz Renáta (Tömörkény István, Tornynos) 6,5; Balázs Bettina (J. J. Zmaj, Magyararkanizsa) és Sladojević Teodora (Đura Jakšić, Csúrog) 6; Miklós Adél (Dózsa György, Gunaras) és Kecskeméti Krisztina (Tömörkény István, Tornynos) 5,5; Levnajić Katarina (Branko Radičević, Aleksandrovo), Stanković Zvezdana (Žarko Zrenjanin, Apatin), Marjanović Annamária (Szeged), Nedeljković Stanislava (Petőfi Sándor, Újvidék) és Šoklovački Mila (November 11., Zenta) 5; Sokić Dragana (Október 20., Szivác), Racić Teodora (Sonja Marinković, Nagybecskerek) és Radosavljević Anamarija (Vasa Stajić, Újvidék) 4,5; Gajčin Jasmina (Žarko Zrenjanin, Apatin), Lalić Danika (Dositej Obradović, Nagybecskerek), Milovanović Marica (Đura Jakšić, Csúrog), Adžić Anna (Szeged), Aćimović Gorica (Aleksa Šantić), Horváth Lolita (Dózsa György, Gunaras), Nagy Perge Diana (Thurzó Lajos, Zenta) és Samardžić Đurđina (November 11., Zenta) 4 pont stb. **Csapatverseny:** Tömörkény István (Tornynos) 12, Đura Jakšić (Csúrog) 10, Dózsa György (Gunaras) 9,5, November 11. (Zenta), Szeged és Žarko Zrenjanin (Apatin) 9, Aleksa Šantić és Szivác 7,5, Dositej Obradović (Nagybecskerek) 7, Október 21. (Zombor) 6,5, J. J. Zmaj (Magyararkanizsa) 6, Avram Mrazović (Zombor) és Bratstvo (Aradac) 5,5 pont stb.

Az iskolák összesített versenyét – akárcsak Apatinban – a sziváciak nyerték 29 ponttal. A gunarasiak eddigi legnagyobb sikerüket jegyezték, 25 ponttal a 2. helyen végeztek. A további sorrend: Tornynos 24,5, Csúrog 24, Avram Mrazović (Zombor) 22,5, Branko Radičević (Aleksandrovo), November 11. (Zenta) és Svetozar Marković (Újvidék) 21, Felsőhegy 18, Kosta Trifković (Újvidék) 17,5 pont stb.

Bodorka

Lombosodó fák, bokrok

Minden évszaknak és hónapnak megvannak a maga szépségei, jellegzetességei, de ha választanom kellene közülük, én a tavaszt és azon belül a májust választanám. A tavasz a rügyfakadás, a szaporodás, a fészekrakás és a fiókanevelés időszaka, és mindez májusban teljesedik ki, amikor már zöldbe borult az erdő, virágok milliói nyílnak a mezőn, a réteken, ujjongva énekelnek a mezei pacsirták, messzire sodorja a szellő a pólingok bugyborékoló nászhangjait, a lombkoronában hernyókra vadászik és vidám trillákat küld szét az erdőben a sereghajtóként érkezett aranytollú sárgarigó. Május 10-e, a madarak és fák napja is jó lehetőséget kínál, hogy felkerekedve személyes ismeretséget köthessünk a természet dalnokaival.

Gyermekkoromban, a múlt század harmincas-negyvenes éveiben még kiszámítható volt az időjárás. A télen lehullott vastag hótakaró tartósan megmaradt, heteken át játszottunk a magunk építette hókunyhókban, míg azután február derekán egyszerre csak megcsordultak az ereszek, egyre többet sütött a Nap, pirostarka bodobácsok sütkéreztek az öreg akácfa törzsén, és március 15-én ingujjban mentünk az iskolában rendezett ünnepségre.

Változott a környezet is. Annak idején gyakran hasaltam a bokrok között vagy a rét fűvében, hogy egy-egy madarat vagy más állatot megfigyeljek. Senki sem óvott a kullancsoktól, és emlékeim szerint nem is ragadt belém egy sem. Arról pedig, hogy léteznek súlyos betegségek, amelyeket ez a kis vérszívó terjeszt, akkoriban valószínűleg még az orvosok sem igen hallottak. Vidéken biztosan nem.

Ma viszont, bármilyen szívesen tenném is, különösen árnyas erdőben nem fekszem a fűbe vagy az avarba, ha pedig a megfigyelés körülményei mégis megkívánják, utána alaposan átvizsgálom magam. Pedig milyen nagyszerű érzés volt, főleg a nyári kánikulák idején, leheverni egy bokor alá, szundítani egyet, vagy csak elnyújtózni és hallgatni a madarak énekét, a rovarok szüntelen zümmögését és a lombok andalító suttogását.

Persze azért nem szabad, hogy a kullancsok megfosszanak a kirándulások és a megfigyelések örömetől. Nem szabad folyton rájuk gondolni, és persze védekezni is lehet ellenük. Az oldalzsá-

komban már évek óta mindig ott lapul az a spray, amely, legalábbis a rajta levő felirat szerint, megvéd az apró vérszívóktól. Ha olyan helyen járok, ahol a bokrok között vagy a nyirkos fűben feltehetőleg kullancsok rejtőznek, előzőleg befújom a nadrágom szárát, a zoknimat, és ez a módszer eddig bevált. Ha néha mégis találok este egy-egy kullancsot magamon, a borotvás nyaktiló módszerrel egy pillanat alatt eltávolítom. A fejrésze ugyan néha a bőrömben marad, de az esetleges veszélyt testének a többi része jelenti. Csipesszel vagy tűvel piszkálva a kullancs a sebbe „köphet”, így bennünket is megfertőzhet például a Lyme-kórral. Tudom, persze, hogy vannak, akik más módszert tartanak jónak a védekezésre, én azonban továbbra is a „guillotine”-re esküszöm.

A kullancsok hihetetlen mértékű elszaporodásáról és a fertőzésveszély növekedéséről szóló hírek ellenére a tavaszi kirándulások éppen olyan szépek, mint fél évszázaddal ezelőtt. Használjunk ki minden alkalmat, amikor legalább néhány órát a szabadban, erdőn és mezőn tölthetünk! Figyeljük a madarakat, csodáljuk meg a virágokat és a tarka szirmokra érkező rovarokat, de azért este ne feledjük alaposan megnézni, hogy nem ragadt-e ránk nemkívánatos útitárs, különösen a fedetlen testrészekre!

Kullancs

Ha napsütötte április reggeleken tavak vagy valamelyik folyó, esetleg élföldi csatorna mentén sétálunk, a lüktető élet ezernyi jelével találkozunk. A nádoltokból messzire hallatszik a nádirigók karicsoló éneke, önfeledten kiáltozik a kakukk, a sekély vízben ezüstös V betűt húz maga után a part felé igyekvő pézsmacocok, és mindenütt lepkék, szúnyogok, legyek repülnek.

Álljunk meg néhány percre a parton, és figyeljük a vizet magunk előtt! A különböző vízínövények – békatutaj, süllőhínár és hínáros vízboglár – között kisebb-nagyobb halak úszkálnak, és tiszta vízben, különösen távcsővel, jól megfigyelhetjük őket. Álló- és folyóvizeink egyik leggyakoribb hala a 25–30 centiméterre megnövő bodorka. Háta zöldes árnyalatú, oldalai ezüstösen csillognak, hasa tavasszal, az ivás idején vörhenyes. Ilyen színűek a mell- és hasúszói, valamint a fark alatti úszója is. A hozzá hasonló veresszárnyú koncortól elsősorban a piros szemű különbözőteti meg. A bodorka a vízínövényekben

gazdag partközeli részeket, csatornákat kedveli. Áprilisban-májusban ívik, amikor is a hímeken úgynevezett nászkiütések jelennek meg. Ívásuk akkor kezdődik, amikor a víz hőfoka tartósan 10–15 Celsius-fokos lesz. A lerakott akár százezer ikra köveken vagy növényeken tapad meg, itt nyolctíz nap alatt kel ki belőlük az ivadék. A kishalak eleinte planktonszervezeteket, valamint kérész-

Sargaszegélyes csíkbogár

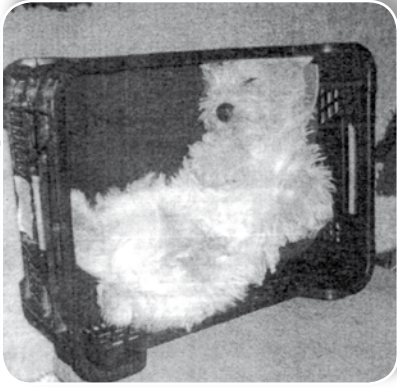
és szúnyoglárvákat esznek, később azonban már puhatestűeket és növényi részeket is fogyasztanak. Hároméves korukban válnak ivaréretté.

Az apró, mindössze hat-hét centiméter hosszú háromtűskés pikó az európai tengerek parti vizeiben és a beömlő folyók torkolati részein mindennél gyakoribb. Szaporodásmódja rendkívül érdekes. Ez a szabadban, sajnos, még a legjobb távcsővel sem figyelhető meg, csak akvárium példányoknál követhető. Amikor az ivás ideje elérkezik, a hím csőszerű fészket épít a talaj kis mélyedésében a veseváladékával összeragasztott növényi anyagból. Ezután nőstényt, illetve esetenként nőstényeket csalogat bele. Azt is megfigyelték, hogy a vonakodókat akár erőszakkal is bekényszeríti a megfelelő helyre. A nőstények egyenként több száz ikrát raknak le, amelyeket a hím féltékenyen őrzi, és a bejáraton keresztül úszóinak mozgásával oxigéndús friss vízzel lát el. A fészek falába olykor pótnyílásokat fúr. A víz hőmérsékletétől függően nyolc-tíz nap alatt kikelő ivadék rövid ideig még a hím védelme alatt marad. A kishalak ezután kiúsznak és elszélednek.

A hazai állóvizek és lassú folyású csatornák gyakori lakója a sargaszegélyes csíkbogár. A harminc-harmincöt milliméteres rovar szárnyfedői sötét olajzöldek. Nevét a test peremén végigfutó, sárgás csíkról kapta. Kitűnően úszik, de repülni is tud. Ha választási lehetősége van, gyakran odébbáll. A frissen épült dísztavakban is felbukkan. Súlyát a végeléből kitüremlő hólyagokba felvett víz révén képes változtatni. Légköri levegővel lélegzik, ezért óránként öt-hat alkalommal a felszínre kell emelkednie. Ragadozó természetű, szúnyoglárvákat, ebihalakat és apró halakat zsákmányol. Vízben élő lárvája hasonló életmódú. Táplálékát harapófogóra emlékeztető szájszervével ragadja meg, bénítja, a testet elfolyósító anyag befecskendezésével előkészíti a fogyasztásra, majd felszívja.

Békatutaj

Nagyon szeretem az állatokat. Régebben volt fehér egerem, hörcsögöm, tengeri malacom. Most két papagájnak vagyok a gazdája, egy ékszerteknősnak, öt halacsckának és egy kiskutyának. Ő a kedvencem, ezért most róla fogok írni.

Dixi Leonardo a törzskönyvben a neve. Én sokszor csak Dixinek szólítom. Ő két éves, 2008. február 29-én született Zentán. Igaz, hogy sző-

kőév volt, ezért minden négy évben tarthatna szülinapot, de én évente megünneplem vele. A kutyám west terrier, aranyos kis kan.

Kutyaházban lakik, a bejárati ajtónk előtt. Háza előtt két kis tányér van, egyikbe vizet, a másikba enivalót kap.

Csak látnátok, mekkorákat ugrik, és milyen gyorsan csóválja a farkát, amikor meglátja a kezemben a kutyakaját. Ugat, forog, és szinte beporszívózza a részét. Néha maradékot kap, annak is nagyon örül. A csontok sokszor bezsírozzák hosszú, hófehér szőrét, bajszát és szakállát, mert az is van ám neki. Nagy, kerek fején két fekete szem ragyog, mint a gyémánt.

Lehet, hogy ezért szeretem oly nagyon. Dixinek a lábán is nagy szőr van, mintha ruhája lenne. Be szokott jönni a szobába, és nézi velem a tévét. Amikor labdát gurítok neki, utána rohan és visszahozza.

– Ügyes kiskutya vagy, Dixikém – mondom neki ilyenkor. Megsimogatom a fejét és a hátát. Ezt nagyon szereti.

Esténként sétálni megyünk, a piros pórázán vezetem. Ilyenkor hallgat rám.

Dixi a család kedvence, de én vagyok az igazi gazdája. Én szeretem a legjobban, mert születésnap ajándéknak kértem.

Holló Viktor, Ada

Maci

Az én kedvenc állatom egy kutyus, akinek a neve Maci. Hathiétes volt, amikor ajándékba kaptam. Nagyon boldog voltam. Egész nap a kezemben hordozgattam. Világosbarna a szőrzete, barna a szeme. Sarkon csinált kutyus volt, és alacsony növésű. Nagyon szerette a hasát, mindig éhes volt. Kezdetben rendszeresen ettettem, később a szüleim etették. Jó tulajdonsága volt, hogy senkit sem bántott, és nagyon szeretett játszani. Ha jött valaki, megugatta, vagyis szólt, hogy vendég érkezett. Rossz tulajdonsága volt, hogy szeretett kiszaladni az utcára és ugatta a járókelőket. Valójában tényleg senkit sem bántott, de az emberek féltek tőle. Én meg szégyelltem, de semmit sem tettem ellene. Neki én voltam a kedvence, mert sok időt töltöttem vele.

Én nagyon szerettem, mert kötődött hozzám. Őszinte volt, szeretett hozzám bújni. Különbösen is nagyon szeretem a kiskutyákat.

Goór Petra, Ada

Tóbiás

Az én kedvencem a kiskutyám, akit Tóbiásnak neveztem el. Ő Magyar terelőkutya, méghozzá mudi. Neme fiú. 2009. október 1-jén született. A testvérem, Anett keresztanyjától kaptam. Közepes termetű, fekete, göndör szőrű, barna szemű eb. Nagyon hiú. Mint minden kutyának, neki is vannak jó és rossz szokásai is! A jó szokások közé tartozik pl. az, hogy ha ismeretlen személy áll meg a kapunál, ő elkezd ugatni, ezzel jelez nekünk. Nagyon játékos és aranyos kis jószág. Rossz szokása, hogy állandóan a testvérével, Kristóffal marakodik, és megeszi előle az ételt. Reggelente anyukám ad neki enni, majd estefelé én. Reggelire kenyér- és egyéb maradékot kap vízbe vagy tejbe áztatva, este viszont kutyaeledelt, a megfelelő vitaminok miatt. Az udvarunk végében van a boxa, itt tartózkodik éjszaka, napközben szabadon engedjük, hogy kedvére szaladgáljon a kertben. Játéka minden, amit rágni lehet. Valószínűleg engem kedvel a legjobban a családban, és hozzám kötődik, mert én vagyok a gazdája. Szeretetét legtöbbször úgy mutatja ki, hogy hozzám bújik, elkezd hízlegni, és nyalogatja a kezem. Érdekes esemény volt számomra, amikor még fiatalabb korában kinyitottam a kaput, és próbáltam valahogy taníttatni, hogy ne menjen ki az utcára, de sajnos a lábam közt kiszaladt, én pedig rohantam utána, mire az utca sarkán megfogtam. Hazavonsoltam és becsuktam a boxba. Ő az én kutyám, nagyon szeretem, a szólás is azt mondja: Az ember legjobb barátja a kutya. Ez így igaz, mert ő mindig meghallgat, és bármikor játszhatok vele.

Számomra ő a legszerethetőbb kutyus.

Móricz Tímea, Ada

Kicsi

A kedvenc háziállatom a kutya. Nekem is van egy skót juhász keverék.

A kutyusom neve: Kicsi. A hátán a szőr halványbarna, a hasán pedig fehér. A jobb első lábán világos zoknit hord. A szeme barna, az orra hosszú. Szeret labdázni és fogócskázni. Ha néha megkerül összevissza szalad az udvarban. Válogatós háziállat, csak csontot és húskonzervet eszik. A macskákat utálja. Szelíd, barátságos eb. A szomszédától kaptuk. Egyesztendő. Mindig az ajtóban fekszik a pokrócába becsavarva. Szeretetét úgy mutatja ki, hogy gyakran rámuugrik és hozzám dörgölőzik. Kedvenc játéka a gumilabda. A család-

ból engem szeret legjobban. Számomra ő a legjobb barát az egész világon. A szomszéd kutyával barátkozik.

Nagyon szeretem a házi kedvencemet és sokat játszom vele. Remélem sokáig velem lesz.

Balázs Patrik, Ada

A János Vitéz Adán

Ki ne ismerné Petőfi elbeszélő költeményét: a kukoricaföldön talált gyermek, Jancsi, és az árva lány, Iluska szép történetét, akik végül Tündérországra újra találkoznak.

Az idén az adai Szarvas Gábor Könyvtár kertén belül alakult Adai Színtársulat elsőként ezzel a történettel mutatkozott be a közönségnek március 24-én az adai színházteremben, másnap pedig Szilágyin, az Amatőr Színtársulat XV. Találkozásán vendégszerepelt.

Bevallom, nagyon is kíváncsi voltam, vajon hogyan is fogják előadni Petőfi Sándor oly sokat bemutatott elbeszélő költeményét. Először valamikor kislány koromban láttam éppen ebben a színházteremben. A hatalmas edényre is emlékszem, a tóra, amikor Jancsi beledobta a rózsát. Aztán Budapesten is megnéztem: a szép díszletek közt, korhű, gyönyörű ruhákban szereplő profi színészek előadásában. Néhány évvel ezelőtt a Tanyaszínház színészei vitték színre... Meg Krnács Erika színművésznő szereplése az iskolában! Mind-mind remek előadások!

Az előadás előtt arról beszélgetünk a rendezőkkel, **Hajnal Annával** és **Máriás Endrével**, milyen céllal is alakult e színtársulat. Nagyon is örültek mindkettőnek, hogy a Jó Pajtásban is olvashattok a darabjokról.

– Valamikor gyerekkoromban sokat olvastam a Jó Pajtást – mondja elsőként Anna –, s nagyon örülök, hogy a gyerekek is olvashatnak majd a lapban az előadásunkról.

Adán az Adai Színtársulat 30 évig nem működött. Úgy vélem, e színtársulat létrehozása óriási dolog, hiszen nagyon fontos, hogy megpróbáljuk újra becsalogatni a színházba az adai közönséget. Mindannyiunk számára rendkívül jelentős küldetés a kultúra ápolása, terjesztése és népszerűsítése. Most a fiatal színészekkel a János vitézt modernebb megközelítésben, fiatalos szemléletmóddal mutatjuk be. Biztos vagyok benne, hogy a fiatalok, így a gyermeklap olvasóinak tetszését is el fogja nyerni.

– Olyan előadást készítettünk – veszi át a szót Máriás Endre –, ahol a fiatalok a saját kreativitásukat is be tudták vinni e klasszikus

műbe. E formálódó színésztársulatban nem a színészképzés a célunk, hanem az értelmes, szép magyar beszéd tanítása, az olvasóvá nevelés, a színpadhoz, a szerepléshez való szoktatás. Bármilyen hivatást is választanak ezek a középiskolások, legyenek majd orvosok, ügyvédek, mindenhol fontos, elengedhetetlen a szép beszéd. Meg az sem elhanyagolható, hogy próbák alatt jól érzik magukat, felszabadultan játszanak.

Han vélekednek erről a színészek, a főszereplők, **Dobrotka Katinka** és **Szögi Miklós**, a zentai gimnázium diákjai?

– Nagyon élvezzük a próbákat – mondja Katinka –, különösen a táncos jelenteket, ugyanis mi mindannyian már régóta néptáncolunk. Nagyon tetszik Iluska alakja is, s nagyon örültem, mikor rám esett a választás.

– Négy éve játszom a Zentai Színtársulatban – magyarázza Miklós –, s nagyon boldog voltam, mikor a rendező felkért Jancsi alakítására. Tetszenek a próbák, nagyon jól érezzük magunkat. Én is már régóta néptáncolok, itt a darab szerves része a néptánc. Újraértelmeztük a művet, s mindannyiunknak tetszik, s jól érezzük magunkat próba közben.

Arról viszont, hogy hogyan érezték magukat a szereplés után, nem is kell beszélni. Hisz nagyon is jó sikerült az előadás, szerintem bátran lépnek majd föl Szilágyin, a szemlén.

Élvezet volt látni a szinte profi szinten szereplő fiatalokat, fergeteges táncaikat, énekü-

ket... Az adai Vadvirág néptáncegyüttes tánca is része volt az előadásnak. Az említettekén kívül szerepelt még: Fehér Anett, Gömöri Eszter, Gruik Bálint, Sőregi Anna, Varga Balázs és Verebes Judit.

Hogy valóban mindenkinek tetszett az előadás, ezt az adai tanulók is elmondták, akik nemrég olvasták Petőfi elbeszélő költeményét: a hatodikos **Kőrösi Ágota**, **Gyarmati Melinda**, **Varga Lilla** és az ötödikes **Laták Sára**.

Ágotának a mai, modern dolgok tetszettek: az SMS, a rock and roll.

– Nekem sokkal jobban tetszett az előadás – mondja Ágota –, mint maga a mű. A mai dolgok tetszettek, amit belevittek a darabba. Volt ott SMS, s amikor Jancsi megtalálta a Tündérországra Iluskát, örömmel rock and rolloztak.

– Nekem is az tetszett – teszi hozzá Melinda –, mikor végül Jancsi megtalálta Iluskát, s a tündérek a néptáncos fehér ruhában énekeltek az A virágnak megtiltani nem lehet című Petőfi-vers megzenésített változatát... S a boszorka! Teljesen másként viselkedett, mint az elbeszélő költeményben. Kacérkodott, táncolt, még a nézők közé is lesétált.

Lillának is a modern dolgok tetszettek.

– Jó volt, hogy a mai modern világot is belepopták a darabba – magyarázza Lilla. – Olyan vicces volt a francia király pizsamában, szobacipőben. És nem királyhoz illően viselkedett. A francia királylányt pedig tragacson tolták be a színpadra. A csábító szerepe is nagyon tetszett, ahogyan elcsábította Jancsit.

– Nekem is a király személye volt mulatságos – teszi hozzá az ötödikes Laták Sára –, mikor gitáron játszott, énekel. Meg a főszereplők: Iluska és Jancsi. Olyan csinosak, szépek voltak, és jól szerepeltek.

Gratulálunk az Adai Színtársulat rendezőinek, szereplőinek. Sok sikert!

Kívánjuk, hogy minél több helyre legyenek hivatalosak, hogy más városban is olyan jól szórakozzon a közönség, mint mi Adán.

A rendezők

Koncz Erzsébet

Április 16.

Ma Csongor, Benedek, Bernadett, József, Bánk, Enikő napja van.

Benedek

A latin Benedictus névből származik. Jelentése: áldott.

Enikő

Vörösmarty Mihály névalkotása az Enéh névből -kő kicsinyítő képzővel. Jelentése: üdő, szarvastehén.

1921 (89 éve történt)

Megszületett Peter Ustinov angol színész (Halál a Níluson, 80 nap alatt a Föld körül, Agatha Christie sorozat, A Mikulás nyomában Spartacus [1960, Oscar-díj a legjobb férfi mellékszereplőnek], Quo Vadis?).

1720 (290 éve történt)

II. Rákóczi Ferenc a törökországi Rodostóba költözött a kuruc emigrációval együtt.

1867 (143 éve történt)

Az Indiana állambeli Millville-ben megszületett Wilbur Wright amerikai pilóta, aki fivérével 1903-ban végrehajította az első sikeres motoros repülést.

Április 17.

Ma Rudolf, Csongor, Klára, Rezső, Raul, Nyeste napja van.

Csongor

Török eredetű régi magyar személynév. Jelentése: sólyom, vadászmadar.

Nyeste

Régi magyar női név, a nyest állatnév kicsinyítő képzős alakja.

1790. április 17. (220 éve történt)

Meghalt Benjamin Franklin, a villámhárító és a bifokális szemüveg feltalálója, sikeres nyomdász és tehetséges író is volt. Természetes intelligenciája és szer tea g a z o te h e t s e g e t ö r v é n y s z e r ű e n s i k e r r e í t t e B e n j a m i n F r a n k l i n t. H í r n e v e t é s m e g b e c s ű l e s t s z i n t e m e g s z á m l á l h a t a t l a n d o l o g g a l s z e r z e t t: 1753-ban átalakította az amerikai postaforgalmat, közkönyvtárat, tűzoltóegyletet, kórházat, egyetemet és biztosítótársaságot hozott létre. Londonban és Franci orszá g b a n d i p l o m á c i a i f e l a d a t o k a t i s v é g z e t t, P e n n s y l v a n i a k o r m a n y z ó j á k é n t p e d i g e g y i k e v o l t a z a m e r i k a i F ű g g e t l e n s é g i N y i l a t k o z t a z

aláíróinak. Az abban a korban hatalmasnak számító, 150 ezer dolláros vagyonát azonban nem találmányainak és politikai pozícióinak, hanem földügyleteinek köszönhette, mivel üzletembernek sem volt utolsó. Amerika-szerte számos helyen volt birtoka és háza. Franklin 84 éves korában halt meg, végrendeletében többek közt Boston és Philadelphia városra nagyobb összeget hagyományozott alapítványi formában.

1874 (136 éve történt)

Ferenc József osztrák császár és magyar király szentesítette az egységes mértérendszerrel (méter, kilogramm, liter) szóló törvénycíkket, amelyet 1876. január elsején vezettek be.

1974 (36 éve történt)

Megszületett Victoria Beckham, a Spice Girls egykori tagja, David Beckham focista felesége.

Április 18.

Ma Andrea, Ilma, Aladár, Hermina napja van.

Ilma

Vörösmarty Mihály névalkotása a Csongor és Tünde című mesedrámban. Valószínűleg az Ilona és a Vılma rövidítése. Finn név is, ez szintén 19. századi névalkotás. A jelentése: levegő, ég, világ.

Aladár

Germán eredetű név, valószínűleg a germán Aldarik vagy az Aldemar név megmagyarosodott alakja. Elemeinek eredeti jelentése: öreg, tapasztalt + híres vagy hatalmas, testőrhadnagy, mindenben hatalmas, előljáró.

1984 (26 éve ünneplik)

Műemlékvédelmi világnap. Az UNESCO ICOMOS Szervezetének javaslatára nyilvánították április 18-át nemzetközi műemléki nappá. Először 1984-ben ünnepe l t é k. E n a p o n f ő l e g a z o k r a a m ű e m l é k e k r e h í v j á k f e l a f i g y e l m e t, a m e l y e k v e s z é l y b e n v a n n a k. E z e n a n a p o n v i l á g s z e r t e t á r t k a p u k k a l v á r j á k a l á t o g a t ó k t o m e g e i t a m ű z e u m o k, k é p t á r a k.

1828. április 18. (182 éve történt)

Megszületett Zsolnay Vilmos keramikus. Zsolnay Miklós, a lukafai keménycserép manufaktúrából megalapította a Zsolnay Keménycserép Manufaktúrát, amelyet 1854-ben, a cégbejegyzést módosítva, idősebbik fia, Ignác nevére íratott. Zsolnay Ignác tíz évig vezette a kezdetleges felszereltségű, kézi erőre berendezett üzemet. A csupán helyi piacra termelő, a kereskedelmi tömegáruk versenyétől elszegényedett fazekasokat (8-10 főt)

foglalkoztató üzem köedényeket, épület-kerámiákat és vízvezetékcsöveket gyártott. A tőkehiánnyal küszködő, fejlesztést és gépesítést nélkülöző műhely nem tudott megküzdeni a piaci verseny nehézségeivel. Az elárverezéstől Zsolnay Vilmos mentette meg az üzemet, amikor 1865-ben átvette Ignác bátyjától a vezetést. Az üzem világhírű gyárrá való fejlődése ezután kezdődött el.

Zsolnay Manufaktúra:

<http://www.zsolnay.hu/Hun/1index.htm>

Április 19.

Ma Emma, Buda, Léó, Gerold napja van.

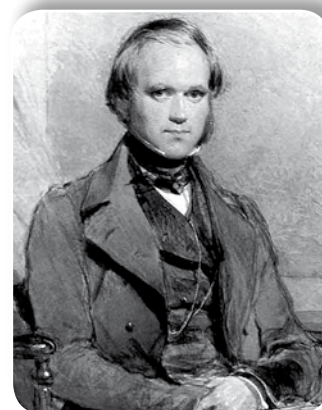
Buda

Régi magyar személynév. Keresztnévként a 19. században újították fel. Eredete vitás. Lehet a helység neve. Más magyarázat szerint a szláv Budimir személynévből származik. E név elemeinek a jelentése: lenni + béke.

Gerold

Germán eredetű név. Jelentése: dárda, hatalom.

1882. április 19. (128 éve történt)

Meghalt Charles Robert Darwin angol természettudós, aki megalkotta a természetes kiválasztódás elméletét. 1859-ben jelent meg fő műve: A fajok eredete (On the Origin of Species), 1871-ben pedig Az ember származása (The Descent of Man), amelyben az embert egy – akkor még ismeretlen – közös ősmajomféleségtől származtatta.

1906. április 19. (104 éve történt)

Párizsban meghalt Pierre Curie francia Nobel-díjas fizikus, akit egy lovas kocsizás gázolt el. 1881-ben a piezoelektronomságot, 1898-ban feleségével, Marie Curie-vel a polónium és a rádium nevű radioaktív elemeket fedezte fel.

Április 20.

Ma Tivadar, Konrad, Töhötöm, Tihamér napja van.

Konrad

Germán eredetű név. Jelentése: merész és tanács(adó).

Töhötöm

Török, magyar eredetű név, a Tühütüm névből származik. Jelentése: fejedelem, herceg.

1915 (95 éve történt)

Budapesten megszületett Szeleczky Zita színésznő. Ismertebb filmjei: Leányvásár, Gül baba, Fekete gyémántok, Szegény gazdagok.

1912 (98 éve történt)

Meghalt Bram Stoker ír író, a Drakula szerzője.

1941 (69 éve történt)

Los Angelesben megszületett Ryan O'Neal amerikai színész. Ismertebb filmjei: Isermős játékok (2002), Love Story (1970), A tolvaj, aki vacsorára jött (1973), A híd túl messze van (1977).

Április 21.

Ma Konrad, Zelma, Simeon, Anasztáz napja van.

Konrad

Germán eredetű név. Jelentése: merész és tanács(adó).

Zelma

Női név, a német Selma névből származik, ez pedig a Salome és az Anselma hajlamát ösztönzi. Származtatják még a Salome arab formájaként is. Jelentése: Sion békeje, az Istenség védelme alatt álló.

1782. április 21. (228 éve történt)

Nemzetközi óvodanap. Friedrich Fröbel német pedagógus és óvodaalapító születésének emlékére tartják ezen a napon az óvodanapot. Fröbel 1831. és 1836. között Svájcban tevékenykedett, különböző iskolákat alapított, és részt vett a népiskolai tanárképzésben. Felismerte a jelentőségét az iskola előtti nevelésnek, amely a gyermekek tevékenységi hajlamát ösztönzi. 1837-ben létesítette kisgyermekek részére az első Gondozó-, Játék- és Foglalkoztató Intézetet a türingiai Blankenburgban, amelyet 1840-től óvodának nevezett el.

1910 (100 éve történt)

Hetvenöt éves korában meghalt Mark Twain (eredeti nevén: Samuel Langhorne Clemens) amerikai író (Tom Sawyer kalandjai).

1926 (84 éve történt)

Londonban megszületett Elizabeth Alexandra Mary Windsor, aki 1952-ben II. Erzsébet néven Nagy-Britannia uralkodója lett.

Útnak indult a Drámafutár

A Vajdasági Magyar Drámapedagógiai Társaság keretén belül egy különleges program indult útnak néhány héttel ezelőtt, mely a Drámafutár nevet viseli. A programot Fekete Ágnes vezeti, aki Vajdaság iskoláit járva különféle témákat dolgoz fel a drámaórákon keresztül, melyet sok játék és beszélgetés kísér, s amelyen keresztül néhány igen fontos, a gyerekeket, fiatalokat érdeklő és érintő dologgal foglalkoznak. A felvázolt situációt, a történet szálait az osztály közösen bogozza ki, megoldásokat keresnek, véleményt formálnak magukban, feltérképezik a történet szereplőinek jellemét, viselkedésük mozgatórugóit.

– A kiközösítés, a felelősség, a bizalom, a tanár-diák viszony vagy az identitástudat témáját dolgozzuk fel a gyerekekkel, korosztálytól függően. A program iránt hatalmas az érdeklődés a tanárok és a gyerekek részéről is, hiszen egy-egy problémát újszerűen, játékosan közelítünk meg és próbálunk megoldani, vagy választ találni a felmerülő kérdésekre, s a történeten keresztül tapasztalatot is szereznek, hogy hogyan kezeljék ezeket a helyzeteket, nagyon sokszor pedig önmagukra ismernek egy-egy szereplő által – mondja Ági.

A drámafutáros foglalkozásba a szabadkai Majsai Úti iskolában les-tünk bele, ahol Ági éppen az ötödikesekkel boncolgatta Gitta történetét, akit három osztálytársa rendszeresen zaklat, csúfol, megszegyenít. A tanulóknak különféle helyzetekben kellett magyarázatot, választ találniuk Gitta és osztálytársai viselkedésére, az óra végén pedig mindenki azt a feladatot kapta, hogy saját belátása szerint befejezze a mondatot: Gitta olyan lány, aki...

Az óra befejeztével **Mészáros Melittával, Tóháti Ádámmal** és **Lis-cevity Csabával** beszélgettünk az őket ért benyomásokról, a történet részleteiről és a tanulságokról.

– Nekem nagyon tetszett az óra. A történetet eljátszottuk, úgy, mint egy előadást, mindenki elmondta a véleményét, bár kicsit szégyenlősek voltunk, mert ott volt az egész osztály, meg az osztályfőnök is. Mi-

vel az egész csak játék volt, könnyebb volt kimondani, amit gondolunk. Nagyon sok mindent megtanultunk, és Gitta története is érdekes volt, ami a valóságban is megtörténhet. A lényege az volt, hogy ne közösítsünk ki másokat. A mi osztályunkra, vagyis az osztályon belül ez nem jellemző, viszont osztályunk és egy másik osztály között már megvan. Szerintem mindenki sok újat hallott ma, és ráébredtünk néhány fontos dologra. Szeretném, ha máskor is lennének ilyen óráink, de úgy, hogy aznap ne legyen tanítás, mert most órák előtt jöttünk be az iskolába – tudtuk meg Melittától.

– Én a mai napon megtanultam, hogy beleképzeljem magam annak a helyzetébe, akit csúfolnak, és tudom, hogy az a valaki milyen rosszul érezheti magát – mondta Ádám. – Tulajdonképpen átéltem már én is hasonlót, csúfoltak, piszkáltak engem is, és én is másokat, bár már nem emlékszem, mi volt az oka. Ha valakit felelősségre vonnak amiatt, hogy csúnyán viselkedik másokkal, az hatásos lehet, és úgy emlékszem, mivel nem akartam, hogy kitudódjon és megszidjanak, inkább nem piszkáltam tovább a másikat. A legtöbb kiközösítés az előítéletek miatt alakul ki bennünk a másik iránt. Ha lenne több foglalkozás, valószínűleg sokkal jobban megváltozna az egymáshoz való viszonyunk, jobb lenne, de ennek az egy órának nem tudom, lesz-e elég hatása, bár sokat tanultunk belőle, s talán néhány dologról nekem is megváltozott a véleményem. Biztosan lenne még sok téma, amiről szívesen elbeszélgetnénk, például az árulkodás és az összetartás, de ez a mai téma is nagyon érdekes és hasznos volt.

Csaba úgyszintén nagyon élvezte az órát, szerinte biztosan ráébredtett egyeseket arra, hogy nem kellene olyan dolgokat csinálni másokkal, mint amit a képzeletbeli Gittával műveltek az osztálytársak.

– Ha beleképzeljük magunkat a másik helyzetébe, rögtön rájövünk, hogy nem szabad a másikat kiközösíteni, mert az nekünk sem esne jól. Velem szerencsére még nem történt ilyen, de bele tudtam magam élni Gitta helyébe. Hozzánk is jött egy új gyerek, öt jól fogadtuk, de különben előfordul olyan eset is, ami Gittával történt. Én például ilyen helyzetben szoltam volna a szüleimnek és az oszínak is, persze, ha az osztálytársaim mellém állnának azokkal szemben, akik bántanak, akkor talán a felnőttek nélkül is megoldható a helyzet, semmiképp sem verekedéssel – véli Csaba. – Amikor a felnőtteket is bevonjuk, egy picit félünk attól, hogy csak rosszabb lesz a helyzet, és sokszor ez tart minket vissza, hogy szóljunk nekik, néha azonban szükség van az ő segítségükre is. Érdekes volt, hogy beleképeltük magunkat egy-egy szereplő helyzetébe, de amit mondtunk helyettük, azt már mi gondoltuk. Jó volt egy kicsit játszani, lehetne máskor is hasonló órák.

Sztojánovity Livia

Állatkertben jártunk

A múlt héten az osztályommal állatkertben jártunk. Tizenegy körül volt a találka az iskola udvarában. A palicsi állatkert busza jött értünk.

Amikor odaértünk, a tanító néni megvette mindenkinek a jegyet. Egyből a zsiráfok felé vettük az irányt, de közben megtekintettük a medvét, a tarajos sült és az oroszlánt. Összetaláltunk az állatkert igazgatójával, és üdvözlöttük őt. Most először láttam a zsiráfoknál a nagy kilátót. Fából készült, szép kidolgozású lépcső vezetett fel, ahonnan látni lehetett a zsiráfokat. Utána a játszótérre mentünk, ahol elfogyasztottuk az uzsonnánkat. Erre a napra beszámolóval készült mindenki. Volt, aki a tevérről, volt, aki a kengururól írt. Mindannyian felolvastuk beszámolóinkat.

Hazafelé indultunk, de útközben még megálltunk a madárröptetőnél. Az autóbusz az állatkert bejáratánál várt bennünket. Az iskola előtt mindenki leszállt, és hazaindult. – **Pető Dávid**

Március 26-án az állatkertben voltunk. Azon a napon csak az uzsi és a beszámolót kellett hozni.

Mikor megérkeztünk Mirjana néni, az állatkert egyik dolgozója fogadott bennünket. Sok állatot láttunk. Nekem a legcukibb állat a medve volt, a legviccesebbek a majmok, a legcsúnyább pedig a dromedár. A zsiráfoknál felmentünk a kilátóra, és onnan néztük őket. Megtekintettük a levedlett kígyók bőrét is. Megtartottuk a beszámolót a tevérről és a kengururól. A játszótéren igazán kitomboltuk magunkat.

Amikor a tanító néni sorakozót fújt, mindenki rosszkedvűen szállt be az autóbuszba. Sajnálunk, hogy vége lett e csodálatos napnak. – **Golic Attila**

4. c osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

A színház ünnepén

Iskolnap az ötvenöt éves Petőfi Sándor iskolában

„Nézz utána, hogy minden naptól a legközönségesebb, sivár hétköznapokból is ünnepet csinálj, ha pillanatokra is! Egy jóindulatú szóval. Méltányos cselekedettel. Udvarias mozdulattal.

Nem kell sok az emberi ünnephez. Minden napba belecsempézhetesz valamilyen varázsos elemet. Megajándékozhatod magad egy könnyű igazságának negyedórás élményével, valamilyen homályos fogalom megismerésének kielégülésével, környezeted vigasztalásával, vagy felderítésével. Az élet gazdagabb lesz, ünnepibb és emberibb, ha megtöltöd a hétköznapok néhány percét a rendkívülivel, az emberivel, a jóindulatúval és az udvariassal: tehát az ünneppel!”

Márai e gondolatsorával köszöntötte a műsorvezető, a nyolcadikos Szökő Tamás az ünneplőket.

Elsőként az énekkar elénekelte az iskola himnuszát, utána tavaszi énekeket hallottunk, majd szavaltatok hangzottak el magyar és szerb nyelven.

Az iskola igazgatója, Dragica Krstić szerb és magyar nyelven köszöntötte az egybegyűlteket. Ezt követően Petőfi Sándor Szülőföldemen, Befordultam a konyhára, Zsuzsikához, Dicsőséges nagyurak című verseit hallhattuk Kovács Noémi hegedűjátékának kíséretében.

Március 27-én ünneplik szerte a világban a színház világnapját. Mivel iskolánk, az óbecsei Petőfi Sándor iskola névadója is színésznek állt, ezért ünnepeljük mi minden évben március 27-én az iskolánk napját.

„Színház az egész világ,

S színész benne minden férfi és nő:

Fellép s lépél: s mindenkit sok szerep vár

Életében!” – hangzott el Shakespeare híres gondolata.

A továbbiakban hallhattuk Petőfi Sándor Színészdalát, majd a Két hold van a poharamban című darabot. Ezután szavaltatok hangzottak el német, angol és szerb nyelven.

A műsor végén jó hangulatot teremtettek a ritmikus- és néptáncosok fergeteges táncai.

Hogy méltóképpen ünnepeltünk, köszönhetjük Benák Erzsébet és Szűcs Budai Engelbert magyartanároknak, Kiss Margit zenetanárnőnek, valamint Tadein Stella szerb-, Márton Ilona német-, Szabó Prax Marianna angoltanárnőnek, Máté Ágota, Tufegdžić Mónika, Csernyák Szilvia, Vastag Géber Judit, Nataša Knežević, Banko Ibolyka tanítóknak, valamint Cseszák Korcsik Anikó, Cseszák Balázs néptáncoktatóknak.

K. E.

Kedves Szerkesztőség!

Tudatjuk Önökkel, hogy megérkeztek a jutalomkönyvek. Köszönjük, nagyon örülünk! Ez további munkára serkent bennünket.

A szabadkai J. J. Zmaj iskola 4. c osztály rejtvényfejtőinek egy csoportja

Állnak:

Tihamér, V. Johanna, Botond,

guggolnak: Dániel és T. Andor

RÜGYFAKADÁS

Tűvé tettem

Egy napos délelőtt ugrálókötelezni szerettem volna, de sehol nem találtam az ugrálókötelet.

Gondoltam, hogy megkeresem. Először a szenesben néztem, kutattam. Sehol nem volt. Azt hittem, hogy Kriszti rakta el.

– Nem láttad az ugrálókötelet? – kérdeztem reménykedve.

– Nem. Miért? Nézted már a kiskonyhában?

– Nem. Segítesz?

– Persze! Ha megtaláljuk versenyezzünk, hogy ki ugrál tovább? – kérdezte játékosan.

– Igen.

– De előbb ebédelték! – szólt közbe apu.

Gyorsan beszaladtunk, kezét mostunk. Az ebéd csendben zajlott le.

– Ki segít nekünk ugrálókötelet keresni? – hozta szóba ismét az ugrálókötelet Kriszti.

– Én már el is felejtettem, hogy kerestük – szóltam közbe.

– Majd én segítek – ajánlkozott apa.

Apu és Kriszti a házban kotorásztak, míg én az udvaron idegeskedtem. El-múlt egy, kettő és három óra is. Anyu kávészünetet rendelt.

– Hol lehet még? – kérdeztem mérgesen, de már azt hittem, hogy az úrlények vitték el.

– Mindenhol kerestétek? – érdeklődött anyu.

– Igen – hangzott a válasz mindhármunktól egyszerre.

– Talán valakit, illetve valamit kellene megkérdeznetek.

– Ezt meg hogy érted? – kérdeztem, mert egy mukkot sem értettem abból, amit anyu hablatyolt.

– A kismacsák játszottak tegnap velem, és azt hiszem, hogy a házukban volt – bökte ki nagy nehezen.

Gyorsan felpattantam és megnéztem. Ott volt. Az én sárga ugrálókötelem. Ugyan ki gondolt volna erre?! Anyu mindvégig tudta, csak hallgatott.

De most már elment a kedvem az ugrálókötelezéstől, ezért hagytam, hogy a cicák játsszanak vele.

Kanyó Klaudia, 7. osztály, Duro Salaj iskola, Szabadka

Nap

*Az irigységtől sárga,
Mert számára nincs járda,
Ő az egyetlen sárga labda,
Amely az űrben hál,
Reggel minden ember reá vár.
Sugaraival boldogít minket,
Felszárítja a sminket.
Ő látja el energiával a Földet.*

Hold

*Esténként, mikor a sötétség
Birodalmába veszi a Földet,
Elrejt a fák színét,
S feketévé varázsolja a zöldet.
Minden embernek van saját holdja,
Melyet a fejében hordva,
Józanul gondolkodik, s számol,
Hogy a Hold számunkra
Mennyi energiát tárol.*

Felhő

Amikor a nap elalszik, s nem jó,
Helyettesíti őt a felhő.
Változatos az alakja,
Van, amikor van kalapja.
Boldogságot hoz a halaknak,
Aki ilyenkor ízesített horogra harapnak.
Nem szívesen látják őt nyáron,
Mert ha jön, nem süthetnek húst nyáron.

Varga Szimóna, 8. osztály, Kis Ferenc iskola, Szilággy

Jótett helyébe jót várj!

Az eset, amit most leírok, tavasszal történt. Éppen elmúlt a tél, az idő is kezdett lassan felmelegedni. Friss levegőre vágyva elhatároztam, hogy futni megyek a közeli parkba.

Jókedvűen húztam fel az edzőcipőmet, és pár perc múlva a park bejáratánál álltam. Elterveztem, merre fogok futni. A forgalmas utakat elkerültem, hogy ne zavarjam a járókelőket. Jó volt nézni a zöldülő fákat, a növekvő fűvet, és a levegőben is volt valami friss illat. Az utolsó pillanatban torpantam meg. Az úton egy takaros kis pénztárca hevert a lábaim előtt. Körülnéztem, de sehol senki. Lehajoltam és felvettem. Egy elhasznált sorsjegy, egy buszjegy, egy igazolvány és némi pénz volt benne. Nem sok pénz, igaz, de én tudtam volna mire költeni.

– Tedd el, Martin, hisz senki sem lát! – szólalt meg bennem a kisördög.

A kísértés szerencsére nem tartott sokáig. Kinyitottam az igazolványt, és egy bajuszos ember nézett velem farkasszemet. Megnéztem az igazolványban szereplő címet, szerencsére csak pár utcányira volt innen. Elindultam, hogy visszajárjak a tulajdonosnak azt, ami az övé. A bajuszos ember megőrült, mikor meglátta a pénztárcát. Megköszönte, és azt mondta, hogy rendes gyerek vagyok.

Pár hónappal később már el is felejtettem a parkban történeteket. Éppen az úszóedzésről indultam haza. Felpattantam a kerékpáromra, és elindultam, mikor hatalmasat dörgött az ég, és szakadni kezdett az eső. Pár métert tekertem a bicajomat, és akkor vettem észre, hogy lyukas az egyik gumi. Rettentő mérges lettem. Gyalogolhatok haza bőrig ázva, és még a kerékpáromat is tolhatom. Ekkor fékezett le mellettem egy autó. A bajuszos ember szállt ki belőle:

– Megismersz? – kérdezte, majd felkapta a bicajomat és a csomagtartóba rakta. Jobbkor nem is jöhetett volna. Beszálltam mellé a kocsiba, és pár perc múlva otthon voltam.

Az én esetemben is beigazolódtott a mondás, hogy: Jótett helyébe jót várj. Pedig én nem is azért adtam vissza a pénztárcát, hogy valami jó történjen velem.

Jaramazović Martin, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Egy topolyai kamasz munkanapja

Nálunk minden reggel ugyanúgy kezdődik. Csörög a régi kis óra a polcon. Ilyenkor dühös vagyok, és próbálok felébredni.

A nap ezután úgy folytatódik, hogy felkelek a jobb vagy bal lábammal. A felnőttek szerint ettől függ a napom további kimenetele. Öltözködni kezdek. Általában semmit sem találok. A reggeli forró teát nagyon szeretem. Amikor azt kortyolgatom, rátekintek az órára. Csupán tíz percem van, hogy odaérjek a „kedvenc” helyemre, aminek neve iskola. Már rohanok is! Útközben azon töprengök, miből lehetséges a felelés. Nem készültem mindenből, nem volt időm... ki érti ezt meg...? Múlnak az órák, de a veszély még nem múlt el. Biológiaóra következik. Rosszul vagyok, ebből a tantárgyból éppen nem készültem. Megjelenik a tanárnő naplóval a kezében. Vészes gyorsasággal lapoz.

– Csak ne én! – motyogom magamban.

Elhangzik a név... uhhh... megúsztam! Lassan vége az utolsó órának is. Barátaimmal vidáman ballagunk haza. Otthon anya a nap eseményeiről kérdez. Elsorolom neki a történeteket, miközben sietek ebédelni. Fél órai pihenés után nekilátok a tanulásnak. A délután gyorsan elmúlik. Este táncra megyek. Ott mindenki vidám, nyugodt. Bemelegítünk és táncolunk, elfeledjük a napi problémákat. Későn érek haza. Ilyenkor fáradt vagyok. Gyorsan ágyba bújok.

Vége még egy napnak! Holnap egy újabb következik új eseményekkel és új kihívásokkal. De addig alszom egyet.

Drobina Norbert, 7. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

László Nikolett csantavéri tanuló rajza

Családi kirándulás

Egy vasárnap délelőtt apukám elhatározta, hogy kimegy a család a Fruška gorára ebédelni.

A testvérem és én nagyon örültünk a híreknek. Anyukámnak is tetszett az ötlet, csak félt, hogy elered majd az eső, eltévedünk, megsérülünk vagy ellopják az autót. Megnyugtattuk anyukámat: semmi ilyesmi nem fog történni. Beültünk autónkba, Ajcsiba, és indultunk is a hegyre. Ott kerestünk egy hűvös helyet és letelepedtünk. Ameddig a szüleink főztek, a nővéremmel sétálni mentünk az erdőbe. A sűrű, félelmetes, sötét erdő egy licspocsos patakka kezdődött. Szerencsére elég keskeny volt, úgyhogy átugrottuk. Közben furcsa hangokat hallottunk. Egyszer csak az út kettévált. Én jobbra akartam menni, persze balra kellett. Megszakadt az ösvény. Tudtuk, hogy az erdőbe nem szabad menni, ezt Anita is tudta, csak hogy ő izgalmat akart. Hát meg is lett az izgalom, amikor egy gödörbe estem. Egy elég mély gödörbe. Volt ebben a balesetben valami jó is: találtam az árokban egy pénztárcát. Beleraktam a zsebembe, a testvérem kihúzott a sárból, és nem mentünk tovább, nehogy még nagyobb bajunk essen. Most végre én döntöttem. Visszaértünk sikeresen az út két ágához. Nem tudtuk merre menjünk. Még szerencse, hogy a karkötőmet elvesztettem, és pont az útnak a jobb oldalán. Arra mentünk. Minden baj nélkül a patakhoz értünk. Azt átugrottuk, és onnan már könnyű volt megtalálni a szüleinket, akik éppen készek lettek az ebéddel. Ezt nagyon jóízűen elfogyasztottuk.

– Jaj! A pénztárca! – mondtam anyukámnak, és a kezébe nyomtam a gödörben talált tárgyat. Ebben a pillanatban egy 30-31 év körüli férfi ment el mellettünk. Kék rövidujjú inget viselt, ami csupa víz volt az izzadságtól. Valamit kereshetett.

– Elnézést, nem láttak véletlenül egy pénztárcát? – kérdezte. Anyukám oda nyújtotta neki a talált tárgyat. A férfi nagyon megörült, majd hálálkodva elment, mi pedig jókat beszélgettünk. Egyszer csak villámlott, és eleredt az eső. Szerencsére csak apró cseppekben. Gyorsan összepakoltunk, odaszaladtunk Ajcsihöz, és hazaindultunk.

Otthon jól lekiabáltam a testvéremet, mert csupa sár lett a ruhám. Mégis örültem, hogy egy ilyen szép családi kirándulásban volt részem.

Bálizs Ágnes, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Együtt a család

Az én családom csak hétvégén van együtt.

Ilyenkor megengedjük magunknak, hogy tovább ágyban maradjunk. Én is átmegegyek a szüleim szobájába, és ott megbeszéljük, mit fogunk csinálni aznap. Ha szép az idő, már kora reggel kimegyünk a gyümölcsösbe. Apa tüzet rak, anya fűvet vág, én pedig felállítom a sátram. Előkerül az íj, a nyílak. Apával íjászbajnokságot rendezünk, míg anya elkészül az ebéddel. Étkezés után kifekszünk a napra. Hallgatjuk a madarak csicsérgését, és mindig megígérjük, hogy hét-közben is kijövünk, de ez nem valósul meg. Hétközben mindenki elvan a saját gondjaival, bajaival. Csak vacsora közben vagyunk együtt. Ilyenkor elmondjuk egymásnak az aznapi eseményeket, és aztán fáradtan megyünk az ágyba.

Örülök, hogy van a héten két olyan nap, amikor együtt a család.

Papp Paszkál, 5. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

**Golić Attila
szabadkai tanuló
illusztrációja**

RÜGYFAKADÁS

Van egy „angyali” tesóm

Angyali a fenét! Én talán az vagyok. De térjünk a lényegre!
Horák Éva az ő félelmetes neve.

A tesóm egy árulkodós rosszcsont, kegyetlen, haszonleső, sőt még vegetáriánus is akar lenni.

– A húson van valami rágós ízé, én rágót akarok! – így nyafog minden egyes áldozat fölébe, és nyávogásához hozzátesszi, hogy ő csak a kirántott húst szereti, vagy az enyémet! Egyébként hatéves, tengerkék a szeme, s a csupa szőke haj alatt bújjik az ördögös agy. Talán, ha nem kedvelné annyira a fiús életet, azt mondanánk: babakedvelő. Ördögössége mindenhol kitudódik. Unokatestvéreink szülinapján a „légy jó” kérés nem teljesült. Egyszerre két fiút is elvert, akik idősebbek két évvel nála.

Hogyan lehetne ezt a borzalmat túlélni?! Megvan a megoldás: az állatok. Zsuzsa néni, a harmonikatanárnóm volt olyan kedves, hogy a megfiadott macskájának két köjkét nekünk ajándékozta. Előzőleg négy cicánk volt. Tom, Jerry, Marci és Kitekat. A halál elrabolta őket, de az új két nyávogó megvan: Maffi és Szaffi. Éva az örületbe nyúzza őket.

– Maúúú! – ez a cicajaj. Egyszer csak ezt hallom a húgom és a macskák közelében.

Horák László, 4. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

Állatkerti séta

Tegnap olvastam az újságban, hogy az állatkertben kisbocsok születtek.

– Mikor nézhetem meg őket? – kérdeztem édesanyámtól.

– Szombaton menjetek, vidd magaddal a húgodat is. Őt is érdeklik az állatok – hangzott a válasz.

Másnap reggel izgatottan készülődtünk.

– Készen vagy már? Indulhatunk? – kérdeztem a húgomat. Sok látogatója volt a szép állatkertnek. Mindenfelé gyönyörű virágok pompáztak. Sorba megnéztük a tigris, oroszlán, medvét. Ők nagy ketrecekben élnek.

– Siess már, itt lógnak a majmok a faágakon! – kiáltott izgatottan Dóri.

– Ne menj közel a kerítéshez! – szóltam rá komolyan. Tovább sétáltunk. Egy nagy medvéhez értünk.

– Nahát, itt él a jegesmedve a kisbocsokkal! – örvendezett a kishúgom.

Nagyon szép napot töltöttünk együtt az állatkertben.

Nagyidai Andrea, 4. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

„Holmi kis vásárnál népeőbb a konyha”

Nyüzsgés a konyhában nálunk vasárnap szokott lenni.

Ilyenkor a mamámék is jönnek ebédre. Néha a külföldi rokonaink is hazajönnek, és persze őket is meghívjuk. Anyukám ilyenkor levest, húsokat, főzelékeket és salátákat készít. Legújabbban a salátákat ránk bizza. Nagyon élvezem. Igaz, nagyon szeretem enni is! A burgonyát is én szoktam hámozni. Ilyenkor tele van a konyha. Apukám és a tesóm is szoktak segíteni, csak ők másban. Mindenkinek megvan a dolga. Egyikünk ezt csinálja, másikunk azt. A vasárnap nálunk ünnepelesebb, mint a hétköznap.

A terítés mindig az én dolgom. Az asztalterítővel kezdem, majd tányérokat, evőeszközöket, szalvétát és poharakat rakok az asztalra. Mire a vendégek megérkeznek, minden kész, és jóízűen elfogyasztjuk az ebédet.

A konyhában ilyenkor nagy a felfordulás és a nyüzsgés, de megéri, hiszen együtt van a család!

Belec Szonja, 6. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Mi a boldogság?

Mi a boldogság? Ez igen összetett érzélem, és mindenkinek mást jelent. Van, akit egy megvett tárgy tesz tesz boldoggá, vagy az, hogy sok pénze van, és bármit megvehet. Micsoda butaság! A boldogságot nem lehet megvenni. Egy tárgy tönkremehet, eltörhet, és csak pár nap örömet szerez, hiszen miután megszoktuk, hogy van, nem is tartjuk olyan fontosnak. Mások attól boldogok, ha sikert érnek el az iskolában vagy a munkahelyen. De az ember sosem elégedett, ha elér valamit, biztos, hogy többet szeretne. Anyukám azt mondja, hogy az ő boldogsága a három gyereke. Én ezt nem értem. Az tetszik neki, mikor rosszalkodunk, vagy mikor nem győz dolgozni azért a kamerás telefonért, amiért nyafogok? Mi ebben a jó? Apukámat akkor látom igazán boldognak, mikor muzsikál. Csak úgy csillog a szeme ilyenkor. Az élete a zene. Úgy látszik, mindenki máshol lel rá erre az érzésre. Én akkor érzem magam boldognak, mikor önfeledten játszom a kutyámmal vagy a tesóimmal. Mikor meglátok egy kis aranyos állatot, megsimogatom, hiszen imádom őket. Nagyon szeretem azt is, ha a körülöttem lévő emberek nem szomorúak, hanem vidámak és viccesek.

Szerintem a kis apró dolgoktól is lehetünk nagyon-nagyon boldogok, csak ezeket észre kell vennünk és megbecsülnünk. Legfőképpen azt, hogy élünk.

Oláh Andrea, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

RÜGYFAKADÁS

Rossz fát tettem a tűzre

Remek hangulatban ébredtem. Úgy másztam ki a takaróm alól, hogy fülig érő mosoly ült az arcomon. Éjjel azt álmodtam, hogy futballcsillag vagyok, egy Robben. Kiválóan ívelgettem a labdákat, gólpasszokat adtam, s jó pár gólt rúgtam, amelyekért mindig tapsviharral jutalmazott a hálás közönség. Fiú létemre tehát kiváló álmom volt, s ez megszabta aznapni hangulatomat is. Legalábbis a délelőtti!

Reggeli fogmosás, tisztálkodás után pár falatot reggeliztem. Amíg szendvicsemet fogyasztottam, szüntelenül az éji kaland járt az eszemben. Miközben a kenyeret haraptam, lábammal jókat cseleztem az asztal alatt, a terítő takarásában. Szinte kutyafuttában oldottam meg a házi feladataimat. Valahogy most nagyon fogott az agyam. Minden feladat könnyűnek bizonyult. Elégedett voltam a teljesítményemmel.

Az igazat megvallva a feladatok megoldása közben sem tudtam másra gondolni, mint a futballos álmomra.

Végül elhatároztam, hogy kipróbálok egy-két megálmodott cselet.

– Igen ám, de hogyan, hol, s miként?! – kezdtem törni a fejem. – Odakint fúj az őszi szél, sodorja az elsárgult leveleket. Az eső is eleredt. A csodába! – húztam ferdére ajkam. – Ilyen szerencsétlenséget!

S ekkor még csak nem is gondoltam rá, hogy történni fog a mai napon ennél nagyobb baj is.

Sokáig törtem a fejem, hogy mitévő legyek, hol próbálhatnám ki cseletudományom. Jutott eszembe sok-sok butábbnál butább gondolat, de mind elhessegettem. Volt egy kósza ötletem, amely többször is visszatért. Főleg azt kergettem el a fejemből. Többször is gyors egymásutánban.

Emlékszem régebben szerettem bent, a lakásban rúgni a labdát. Anyu minduntalan kioktatott:

„– Nem megmondtam, hogy a labdarúgást odakint játsszák! Bent illedelmesen kell viselkedned.

– De hát én illedelmesen rúgom a focilabdát.

– Igen, azt látom, csak hogy a labda betörheti az üveget, széttörheti a vázát... Tudod, a legkedvesebb vázám. A hosszú, ívelt, gémnyakú vázát. S akkor már a labdarúgó sem illedelmes. Tessék odakint focizni!

– Értettem!”

– Értettem – kezdtem el agyalni. Illedelmes labdarúgó leszek. Majd akkor rúgom odabent, amikor anyuék nem látják.

A szám ismét mosolyra fakadt. Úgy éreztem megoldottam minden feladatot. S azt is tudtam, hogy anyu hamarosan elmege a mamához, s egyedül maradok a lakásban. Tehát... illedelmes labdarúgó leszek.

S csakugyan kis idő múlva magamra maradtam. Azonnal elővettem a futballom, a hónom alá szorítottam, s úgy álltam meg a küszöbön. Tekintetem végigpásztázta a szobát. Stadionná változott az abban a pillanatban. Már nem ágyakat, fotelokat láttam, hanem lelátókat, amelyeken hullámszik a nézősereg. A szőnyegből gyepszőnyeg lett: a mennyezeti csillárból pedig fényszóró, amelynek nyalábjában álltam én, Robben, a sztár. Bekocogtam a pálya közepére, integettem a szurkolóimnak, s kezdődött a mérkőzés. Cselet cselre halmoztam. Kicszeleztem a legjobb védőket is – minden székét, szófát, fotólyt – s így törtem az ellenfél kapuja felé. Aztán egy hirtelen mozdulattal megcéloztam a kapu/ajtó közepét, s rárúgtam úgy, Robbenesen. A labda szállt a levegőben, úszott a gólvonal/küszöb felett, ficánkolt az ajtón túl az előszoba felé...

S ekkor vettem észre a vázát. Anyu legkedvesebb vázáját. A hosszú, ívelt, gémnyakú vázát, aki ijedtében elkékült. Akinek reszkettek karjai. Akinek hosszú, kecses árnyéka is remegett, mint nyárfalevél a nyári szellőben. Állt ott a nagy terem közepén, mint tekebábu a tekegolyó előtt, mint egy áldozat. Szólni, kiáltani már nem volt időm, hát még cselekedni. Csak egy szörnyű csattanást hallottam, s a szanaszét pörgő vázadarabokat láttam. Olyan érzés cikázott át rajtam, hogy lelkem darabjait látom szertegurulni a padlón. Kezem az szemem elé szorítottam, s úgy huppantam le a padlóra, roskadtam magamba.

– Most mit tegyek?! – fogott el a pánik.

„– Semmi gond, pajtikám. A darabokat eltünteted a szemetesbe, s meglátod a felnőttek, anyu és apu észre sem fogja venni a váza hiányát.

– Azt nem lehet. Azt nem szabad, mert...

– Mert mért? Gondolod, hogy a felnőttek figyelnek rád?! Ugyan már, pajtikám!

– De anyunak azonnal fel fog tűnni, hogy rossz fát tettem a tűzre.

– Ugyan miből gondolod?

– Mert anyut nem lehet becsapni.

– Ezt csak te hiszed. Mondom, dobd el a darabokat a szemetesbe, s ne törődj semmivel.

– De nem! Ez nem szép!

– Nem is szépnék kell lennie, hanem eredményesnek. Vagy te bűnhődni akarsz, pajtikám?

– Én... én...”

Remek hangulatban ébredtem. Úgy másztam ki a takaróm alól, hogy fülig érő mosoly ült az arcomon. A tegnapi katasztrófát túléltem. Bár hosszasan tusázott bennem a jó és a rossz, mégis sikerült a helyes úton maradnom. Ha már elkövettem a csinyt, akkor úgy vélttem jobb bevallanom, mint titkolóznom, s továbbá azt sem akartam, hogy hosszasan marja a rossz fa füstje a szemem. Anyu is így vélte, mert nem szedte le a fejem a tettemért.

Két dolgot megtanultam a történetből: legjobb helyes úton járni, de ha már tévedtünk, akkor becsületesnek maradni bármilyen áron.

Ja, s illedelmes labdarúgónak lenni.

**Csernyák Huba, Molnár Gergely és Sinkovics Áron,
7. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse**

Kedves Pajtások!

Három óbecsei futballrajongó bizonyítja be ma, hogy ez a szenvedély nem ismer akadályt, mert néha még **a szobát is futballpályává varázsolja**, és ilyenkor csak a következmények józanítanak ki. Persze nem ilyen egyszerű a történet, mert **a mecsetet a szenvedélytől fűtött én és a józan én vitája követi**, ami majd a megoldáshoz vezet. Nem tudom, a három fiú közül **(Csernyák Huba, Molnár Gergely, Sinkovics Áron)**, kinek az ötlete a képzeletbeli futballpálya s a lelkiismeret-furdalás „belső dialógussal” való megjelenítése; nem tudom, kinek köszönheti ez a fogalmazás nyelvi kifejezőerejét. Azt azonban nyugodtan mondhatom, hogy a csapatmunka jót tett a fogalmazásnak is meg a csapat tagjainak is.

Mi a boldogság? – teszi fel a kérdést önmagának és mindannyiunknak **Oláh Andrea**. Én egyetértek az ő válaszával: „...**az apró dolgoktól is lehetünk nagyon-nagyon boldogok, csak ezeket észre kell vennünk és megbecsülnünk.**” Keressétek ezeket az apró dolgokat a mai válogatás írásaiban, amelyekben a szerzők színesen, ötletesen fogalmazták meg élményeiket, gondolataikat, megfigyeléseiket!

Az e heti postában is a fentiekhez hasonló munkákat kaptam, s ezt a következőknek köszönöm:

Csantavér: Farkas Rebeka, Gandis Ágota, Gregus Áron, Horák Emese, Kocsis Katalin, Oláh Andrea, Osztrankovics Glória és Torda Judit; Rajzot küldött: Ander Patrícia, Bakos Alexandra, Fejes Anikó, László Nikolett, Szeles Enikő (2 rajz) és Temunovity Szteffa;

Termerin, Kókai Imre iskola: Bujdosó Enikő, Gyuga Alisza (2 írás), Horák László, Janovics Bocskovity Éva, Katona Kinga, Pap Imre, Petro Éva, Szántai Tamás és Szűcs Dávid; Rajzot küldött: Bujdosó Enikő, Gyuga Alisza, Horák László, Katona Kinga, Pap Imre, Petro Éva, Szántai Tamás és Szűcs Dávid;

Topolya, Csáki Lajos iskola: Berkes Izidóra, Brindza Ágnes, Drobin Norbert, Fenyvesi Anna Zsófia (2 írás), Kovács Adrienn, Molnár Zsanett, Pelle Ármin, Pető Anita és Prokecz Lidia; **Nikola Tesla iskola:** Becskei Denis.

Üdvözlettel:

Tomán Mária

Húsvét

*Eljött a tavasz, virágba borul a táj,
Minden gyerek a húsvétra vár.
Festik a tojást, készítik a fészket,
A réten egy kis bárány béget.*

*Virágzik a barka, illatozik a jácint,
Sok kislány a réten játszik.
Gyűjtik az aranyvesszőt és a barkát,
Festenek piros, zöld tojást és tarkát.*

*Fő a tojás, puhul már a sonka,
A tormától könnyezik nagymama.
Süti a tojás alakú tortát,
Ezzel lepi meg a kisunokát!*

*Húsvét reggelén hétágra süt a nap,
Minden nyuszi fején van egy kalap.
Szállítják az ajándékot és a tojást,
Meglepi a szomszédot és egymást.*

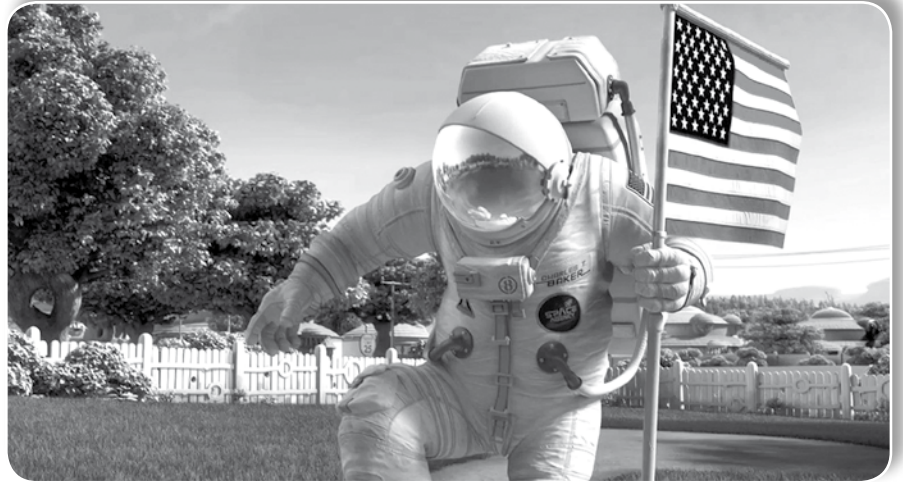
*Nyuszi, bárány és kiscsirke,
Ez mind a húsvét jelképe.
Kőlniviz és rózsavíz száll,
Minden lány a locsolókra vár!*

Gandis Ágota, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

2010-ben rengeteg animációs csodafilmét gyártanak, néhányat már megnézhattünk a moziban, de a DVD-változat is megvásárolható – Egyszerűen elbűvölik a nézőket a mókusokkal és az űrbeli mesékkel...

MENŐ FEJEK

Az 51-es bolygó és a többiek

Hollywoodban a japánokkal és a hongkongiakkal szövetkezve dolgozták fel Timothy Harris és David Bowers meséjét Astro Boyról, egy robotról, aki hús-vér, izgága srác volt, ám egy szerencsétlen baleset során meghalt. A történetekért a gyermek apját, a tudós Tenmát bántja a lelkiismeret, hiszen nem törődött a csemetéjével, aki pont ezért merészkedett a laboratóriumba, ahol robottá vált. Ám Tenma nem hagyja annyiban a dolgot, és egy DNS-t tartalmazó hajszálból újraalkotja fiát. Astro azonban kénytelen egyedül elindulni, hogy megtalálja élete értelmét és bebizonyítsa: ő is teljes értékű élőlény. Eredeti hangok: Freddie Highmore, Nicolas Cage, Samuel L. Jackson és mások. Az Astro Boy nem amerikai találmány, egy japán ősmanga sorozatról van szó. A filmben sok a látványos csihi-puhi. David Bowers a rendezője ennek a mulatságos sztorinak. Érdemes megnézni!

Az 51-es bolygó (Planet 51) kapcsán azt mondhatjuk: örömteli, hogy az ilyen jellegű animációs filmeknek továbbra is van életük a major stúdiókon kívül is. A mesét a Spanyolok, a nagy-britanniaiak és az amcsik hozták össze. Jorge Blanco a rendező. Eredeti hangok: Dwayne Johnson, Jessica Biel, Justin Long, Gary Oldman és mások. Valahol,

E. T. kunyhóján és az Alienek istállóján is túl kering az űrben az 51-es bolygó, amelynek lakói helytel-közzel úgy néznek ki, ahogy azt klasszikussá vált sci-fi íróink kiötlötték: kicsik, zöldek, óriási agyuk pedig hosszan elnyúló fejben helyezkedik el. De nem akarnak senkit sem leigázni. A film humorláda! A mese pofonegyszerű. Az asztronauta Chuck Baker leszáll az 51-es bolygóra, és azt hiszi, hogy ott ő az első élőlény, aki a planétára lépett. Ehelyett egy furá zöld lényekből álló civilizációba botlik, akik rá tekintenek idegként. Csudára klassz mozi!

Az Alvin és mókusok első epizódját tavalyelőtt láttuk. Most megérkezett a mozikba a második eresztés (Alvin and the Chipmunks, 2.). Betty Thomas a rendező. Szereplők/hangok: Jason Lee, David Cross, Cameron Richardson stb. Az első rész meglepetés-

sikernek számított az Újvilágban. A sikert máig nehéz felfogni, hiszen mi érdekes abban, hogy herélt hangú mókusok rádiós popslágereket énekelnek másfél órán át? A választ azóta sem tudjuk, de tény, hogy a filmet nagyon megszerették a nézők. Most három mókuslány is vernyákol a mókustrióval. A mókusok ezúttal kapnak egy kis High School Musical-sztorit, körítést a gimis bonyodalmak miatt. A film szülőknél csak gyerekek felügyelete mellett ajánlott.

A franciák is bele-beleszólnak az animációs műhelyek munkájába. Az Arthur: Maltazár bosszúja (Arthur and the Revenge of Maltazard) Luc Besson rendező munkája, ez a monsieur ritkán nyúl mellé. Szereplők: Freddie Highmore, Mia Farrow, Jimmy Fallon, Snoop Dog, Lou Reed és mások. A két évvel ezelőtt bemutatott Arthur és a villangók szórakoztató mozi volt. Luc Besson most törzsi harcosokat vonultat fel. Freddie Highmore átalakul pár milliméteres villangóvá, és megkezdődik kalandja az animált világban. Pár percre az első rész összes szereplője feltűnik. A rendező már azon töri a fejét, hogy mi történjék Arthurral a harmadik epizódban. A Csingiling és az elveszett kincs a Disney Stúdió mozija. Az animáció szép. Korrekt eredettörténet kapott a Pán Péter mesékből ismert kis tündérlány. Közeleg az őszi Tündérrévben, és Csingiling kapja a feladatot, hogy elkészítse a jogart, de a dolog nem megy olyan könnyen. Ez a szép film csak DVD-változatban élvezhető. Nem összecsapott produkcióról van szó!

Oda a barátság

- Adj kölcsön ezer dinárt!
- Nem adok, mert ha adok, oda a barátság!
- Ugyan már, nem voltunk mi eddig sem valami nagy haverok!

Tizenegy

- Tomi jégkorongmérkőzés közben elalszik a tévé előtt. Az öccse keltegeti:
- Kelj már fel, tizenegy van!
 - Kinek a javára? - ugrik fel Tomi.

Mi volt?

- Mi volt az indiánoknál a mobiltelefon?
- A futótűz.

Nincs fésű

- A tanárnő reggel leszidja Pistikét:
- Ejnye, Pistike, már megint nem fésülködtél!
 - Nincs fésűm, tanárnő, kérem.
 - Akkor kérd el az apukádét!
 - Neki sincs, mert nincs haja!

Hát

- Anyu, mi van ebédre?
- Hát...
- És még?

Japán kopasz

- Hogy hívják a japán kopaszt?
- Hajasima.

Ha kitalálsz

- Két szőke játszik.
- Ha kitalálsz, mennyi pénz van a markomban, tiéd lehet mind a kétszáz dinár!

A fősvény

- A közismerten fősvény ember bevezeti a zeneszobába a vendégét. A vendég körülnéz:
- De hiszen itt egyetlen hangszer sincs!
 - állapítja meg.
 - Nem tesz semmit - mondja a házigazda. - Itt lehet viszont a legjobban halalni a szomszéd hifitornyát!

A hal haja

- Miért nincs a halnak haja?
- Mert sosem tudná megszárítani...

A leszakadt híd

- Egy szakadék fölötti gyenge fahídra egyszerre lép rá a bolha és az elefánt. A súly alatt a híd letörik, az elefánt és a bolha a szakadékba zuhan. Lent fájdalmasan megszólal az elefánt:
- Nem megmondtam, hogy egyenként menjünk át?

Hosszabb gumikötél

- A bungee jumping bemutató két rendezője végignézi, ahogyan az egyik férfi szétkenődik a betonon. Az egyik odaszól a másiknak:
- Nem tudom, hogy miért ordít ez a pasas, amikor ugyanazért a pénzért húsz százalékkal hosszabb gumikötelet kapott!

Nyomtató

- Mire jó a nyomtató?
- ???
 - Lelassítja a papír haladását a szemetes felé.

Jelszó

- Pisti imád a neten szörfözni. Apja megnézi, hogy milyen jelszót írt be: Batman-Superman-Robin-Joker. Kérdezi tőle:
- Miért ilyen hosszú jelszót választottál.
 - Erre azt feleli:
 - Legalább négy karakternek kellett lennie.

Fogyókúrázó zebra

- Mit mond a fogyókúrázó zebranő?
- Vigyáznom kell a vonalaimra.

A zsiráf feje

- Miért van olyan magasan a zsiráf feje?
- Mert bűdös a lába!

- Mi lett már megint a kezdeddel?
- Szerinted? Ami a múltkor is, viszketett a hátam!

- Uh, haver, már megint beleharaptál a nyelvedbe!

Újságolvasó kutyák

- Az én palotapincsim újságot olvas!
- Tudom.
- Ki mondta?
- A német juhászom.

A síró nyuszigyerek

A nyuszigyerek sírva megy haza. Az apja megáll előtte, feltűri karjain az inget és így szól:

- Ki bántott fiam?
- A medve! - szipogja a kisnyuszi.

Az apja lehúzza a karjain az inget és így szól:

- A te bajod! Miért kötekedtél velem?

Ejtőernyős indián

- Hogy hívják az ejtőernyős indiánt?
- ???
- Aaa... paccs.

Névváltoztatás

Bemegy az indián a hivatalba:

- Szeretném megváltoztatni a nevem.

- Miért?
- Mert hosszú.
- Mi a maga neve?
- Messzeszálló Színarany Nyilvessző

Mely Mindig Célba talál.

- És mire szeretné megváltoztatni?
- Zutty.

2005 elején kezdtek el terjedni a Chuck Norris-viccek, és azóta sem unták meg őket. Sőt, az idő előrehaladtával egyre népszerűbbek.

Chuck Norris nem olvas könyveket, addig nézi őket, amíg maguktól elmondják, miről szólnak.

Chuck Norris tud víz alatt grillezni.

Ha Chuck Norris vízbe esik, nem lesz nedves. A víz lesz Chuck Norris-os.

Az univerzum nem tágul, hanem Chuck Norris elől menekül.

Evolúcióelmélet nem létezik. Csak egy lista van, amin azok a teremtmények szerepelnek, melyeknek Chuck Norris megengedi, hogy létezzenek.

Chuck Norris elszámolt a végtelenig. Kétszer.

Chuck Norris tud nullával osztani.

Chuck Norris igazi töltővel tölti az iPodját, nem USB-kábellel.

Chuck Norris valójában már tíz éve meghalt, csak a halál még nem mert neki megmondani.

Chuck Norris képes hangyákat felgyújtani egy nagyítóval. Éjszaka is.

Chuck Norris meg tudja ríkatni a hagymát.

Chuck Norris tudja a pí utolsó számjegyét.

Chuck Norris össze tud hajtani egy papírlapot hétnél többször.

Chuck Norris nyitott szemmel tüsszent.

Chuck Norris nem visel órát, hanem eldönti, mennyi az idő.

Chuck Norris meg tudja nyalni a saját könyökét.

A globális felmelegedés nem létezik. Chuck Norris fázott, ezért feljebb tekerte a napot.

Amikor Chuck Norris fekvőtámaszt csinál, nem magát nyomja ki, hanem a földet el.

Amikor a szörny aludni megy, megnézi, nincs-e Chuck Norris az ágya alatt.

Chuck Norris már járt a Marson. Ezért nincs ott nyoma az életnek.

Chuck Norris egyszer állon rúgott egy lovat. Ma zsiráfnak hívják ezeket az állatokat.

Lehetetlen nem létezni, csak olyan, hogy „Chuck Norrisnak nincs kedve hozzá.”

Chuck Norris éjjeli lámpa fényénél alszik. Nem azért, mert fél a sötétől, hanem mert a sötét fél tőle.

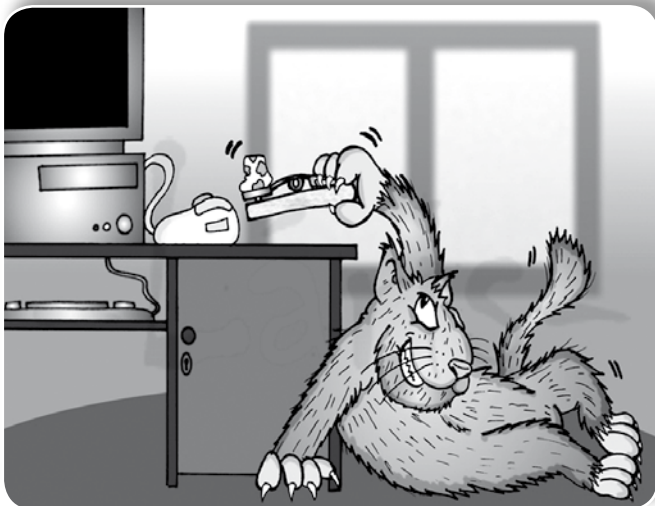
Sok ember hord Superman-pizsamát. Superman Chuck Norris-pizsamát hord.

Ha kávézni akar, Chuck Norris a fogaival őrli a kávé, a vizet pedig saját haragjával forralja fel.

Chuck Norris olyan gyors, hogy ha körbefut a földön, tarkón tudja csapni magát.

Chuck Norris az egyetlen ember, aki teniszezett a fallal és megnyerte a mérkőzést.

Chuck Norris nem alszik. Vár.

Egérfogó

A kakukk bosszúja

Juhász Erzsébet

Levél apának

(Részlet)

Nem tudom, mely éveidet barangolhattad be legszívesebben a megélt hatvanból. A születésem előtti időidben akkoriban – haldoklásod idején – nemigen tudtam tájékozódni. Az azóta eltelt húsz év folyamán viszont – érdekes módon – egyre jobban. S mivel a legfontosabb dolgokat – ahogy a sűrűn megesis az életben – nem kérdeztem meg, amíg megtehettem volna, kénytelen voltam lassacskán kitalálni téged, megformálni, mint valami regényhőst. Különbem meg, ha meg is kérdeztem volna ezt-azt, a te akaratlanul is felületes és lekezelő válaszzal úgysem jutottam volna messzire. Mit tudhat ez a gyerek az életről, pláne egy lánygyerek? – üthetted el magadban. Meg aztán nincs is tán nehezebb dolog az életben, mint legalább megközelíthetően hamisítatlanul felidézni a saját múltunkat, egyáltalán: önmagunkat. Igyekszünk mesékre szorítkozni, mert az önmagaunkról szőtt meséink még úgy-ahogy elviselhetőek. De mindaz, amiben halálunkig örökösen benne vagyunk – oly irdatlanul szerteágazó és alakatlan, hogy ember legyen a talpán, aki képes vele elbajlódni. Különbem is: minek? Untig elég volt annak idején benne lenni. Ha szép volt és jó volt, az emberen úgylis eluralkodik az elmúlása fölött érzett heves önsajnálát, ha meg rossz volt, pocskék, már-már kibírhatatlan, akkor meg azért. Egyszóval: a legjobb, ha maradunk a jópofa kis történeteinknél. Mi ketten tudjuk a családból a legjobbban, milyen kinkeserves dolog összetételköznünk önmagunkkal a hajnali előszobában.

Visszakanyarodva a te születésem előtti életedhez, én a magam részéről egyetlen részletre tudok következtetni, de arra ma is döbbenetes erővel. Az ötvenes évek elején történt, óvodás voltam. Egy valamikor zárda épületét alakították át óvodává. Ami abból állt, hogy a gyönyörűen árpolt zárdakertet egykettőre disznóóllá transzformálták a gyerekek. A néha zárda nyomait egy fából épített, futórózsákkal befuttatott szaletli őrizte. (Nem tartósan, annyi szent.) Akkor még megvoltak a valaha hófehérre meszelt termek, hosszú elegáns

vonalú ablakokkal. De a piszok mindezt vihariramban eltüntette. Tehát ebben az időben történt, hogy az óvónő valamelyik gyereket megkérte, hogy menjen el venni valamit a Juhász-boltba. Dicső vezetéknevünkől szűkebb és tágabb pátriánkban egyaránt annyi van, mint a szemét, hogy finom megfogalmazásra korlátozódom e tekintetben, ennek a Juhász-boltnak az említésére azonban hatalmasat dobbant a szívem. – Apa, mi az, hogy Juhász-bolt? – érdeklődtem otthon hevesen. Te csak legyintettél, anya pedig tapintatosan, mintha valamiért bocsánatot kellene kérnie tőled, legalább egy együttérző tekintet erejéig, elmagyarázta: – Még mielőtt te megszülettél volna, az volt apád üzlete. – És? És? – Mit és? – a közelgő harag-hullám erővel arcodon te. Aztán hirtelen mégiscsak elültek a jól ismert viharfellegek, furcsán elmosolyodva annyit mondtál: elfújta a szél... Ebből az időből a lakás legtávolabbi részéből átszüremelő esti beszélgetésekből mindössze a te dörgedelmed két tömény szóba sűrített refrénjére emlékszem: nímándok, senkiháziak. A bolt titkának megfejtéséhez azonban e két szó számomra semmiféle kulcsot nem adott hosszú időn át. Csak arra gondoltam olykor irigy sóvárgással: milyen jó lehetett a nővéremnek „annak idején” (a bolt: mint annak ideje?) – annyi csokoládét ehetett, amennyi csak belefért. Különbem sem foglalkoztam sokáig a kérdéssel.

Kedves Olvasó Tanulók!

Megrázó levél a túlvilágra. Az apának szól. Juhász Erzsébet (1947–1998) írta életének abban a szakaszában, amikor „félidőn” érezte magát. „Az az érzésem, hogy épp most jött el az ideje e levél megírásának, mert a félidőn vagyok, apa. Ha a sors annyi időt ró rám, mint terád, akkor felnőtt életemnek éppen félidején. Ezenfelül félidőn úgy is, hogy eddig megélt életemnek éppen a fele ideje telt azóta, hogy te nem vagy az élők sorában” – áll a levélben. Persze azóta még tragikusabb hangúvá alakult ez az irodalmi szöveg, hiszen már írója, Juhász Erzsébet is ama másik világban rovatja sorait – ha lehet. Nagyon személyes, ugyanakkor egyetemes emberi kérdésekkel és súlyos közösségi tartalmakkal szembesít ez a szöveg. Harkai Vass Éva Sárszegtől délre – négy portré című „olvasókönyvében” jelent meg a Timp Kiadó gondozásában Topolyán. Juhász Erzsébet portréja mellett Fehér Ferenc, Tóth Ferenc és Fenyvesi Ottó költői-írói világába nyújt betekintést.

Olvassatok! Írjatok!

Bence Erika

Mégis biztos vagyok benne. Hogy pontosan inne datálódik az az egész gyerekkoromat beragyogó fontosságtudat, hogy én a te lányod vagyok. Az is lehet, hogy semmi köze az egészhez, hanem mégiscsak a te kis riutáléidnak volt betudható az egész, annak az általad teremtet illúzióknak, hogy mintha mi színpadon lettünk volna, s a többiek mind hálás közönség. Egyike ezeknek vasárnap délelőtti sétáink voltak, amikor kézen fogtál, tüneményes sebességgel, szemrevételezve, elég csinos vagyok-e és magaddal vittél, télen a Belgrád kávéházba, nyáron meg a Vénusz strandfürdő kerthelyiségébe. A vendéglőben levés is hatalmas élményt jelentett, de sokkal inkább maga az út. Világéletemben sokat adtál az eleganciára. Szerény számításom szerint minimum ötvenszer megnézted magadat a tükörben, mire fölkerekedtünk. Én viszont a várható élmény reményében sohasem piszkoltam el ilyenkor zinkweisszal kikent magas szárú fehér cipőmet, mely, homályosan sejtettem: szemedben az úrigyerekség stá-tusszimbólumát képviselte. Kiléptünk az utcára, te barátságosan köszöngöttél az

embereknek, én pedig, nehogy leromboljam ezt az emelkedet vonulást, anélkül, hogy megszorítottad volna figyelmeztetően a kezemet, harsogó kezit csokolomokat vágtam ki, majd hanyatt esve eközben az általad megszabott viselkedésbeli követelmények mind tökéletesebb véghezvitelében való igyekezetemben. Az emberek pedig, nyilván érezve a te kimondhatatlan apai büszkeségedet, ne szegjék már kedvedet, el nem mulasztották volna megjegyezni: Gyönyörű ez a gyerek, Juhász úr, és milyen jól nevelt, nem hiába: apja lánya, és ehhez hasonlókat. Jólsikerültségemnek ez az örök időkre megingathatatlannak látszó tudata, s mindezt betetézendő: a kávéházi szörp! Kettő között lehetett választani, s ahogy te könnyedén odafordulsz hozzám: te mit parancsolsz? Volt ún. narancs- és volt málnaszörp. Egyik förtelmesebb, mint a másik. Én pedig, ahogy illett: válsztottam. Később bővült a választék: divatba jött a Cocta. Kis csúf üvegekben árulták, és szakasztott olyan íze volt, mint valami szén-savasított köhögés elleni szirupnak. Na de legalább pezsgett, egy kicsit legalábbis.

Később lassacskán kezdtem már megsejteni a refrénszerűen ismételt nímándok és senkiháziak jelentéskörét, ennek ellenére nálunk csupa vendégségből állt az élet.

(Legalábbis én ezekre a „történetekre” emlékszem ebből a korszakból.) Jó ideig még megvolt a magatok jól összeszokott baráti köre. Születésnapok, névnapok, hajnalig tartó kártyapartik, csevapocsicasütések, halászlék, bográcsos csirkeparikások, mikor mi volt soron. Mindezek csúcát a te fergeteges szólóénekeid képezték. Tökéletes botfűlőség ellenére (illetőleg épp azért) úgy üvöltöztél, mint a sakál. Nem mintha botfűlőséggel nem lettél volna tisztában, de képtelen voltál háttérben maradni. Nem is csak azért, mert szeretted magad produkálni, hanem mert egyszerűen az adott helyzetben nem létezett más forma, hogy fergeteges jókedvedet kifejezésre juttasd.

Se szeri, se száma nem volt azoknak a rögtönzött vendégségeknek sem, amelyek a legváratlanabb éjszakai órákban vették kezdetüket, s amelyektől anyának minden haja szála égnek állt. Gyerekkori emlékeim fénypontjai közé tartoznak például azok az esetek, amikor te vala-

mely késő éjszakai órán angyali derűvel arcodon felébresztesz, mondván, hogy Tücsi, ugyan játssz már nekünk valamit! – Miközben anya a háttérben: – Apa, az isten szerelmére, hagyd azt a szegény gyermeket, nem elég, hogy idecsődítetted ezt a sereg illuminált alakot! – Mire te ugyanazzal az angyali kedvességgel: – Csillapodjál, drága Mincikém, neked teljesen elment az eszed, hát mi rossz van ebben az egészben? – Én pedig már ugrottam is, magamra kapva legünnepebb ruhámat, odaültem a zongorához, és eljátszottam a Schubert-szerenádöt, például. Óriási sikerélményként elkönyvelve azt az osztatlan elismerést, amelyet részegségtől összevissza gémberedett ismeretlenekből váltottam ki. A produkció befejeztével te viharos tapsba kezdted, feébresztvén ezáltal és hasonló cselekedetekre ingerelve a többieket is, majd megpaskoltad arcomat: – Nagyszerű voltál, Tücsi, de most már sipirc az ágyba, mert holnap reggel iskolában a helyed! – De ennél még fergetegesebb élményt okoztál azzal a „vállalkozással”, amikor egy hajnalon hazaállítottál a helyi szintársulat kiválóságaival, akik magukkal hoztak egy testes kofferre emlékeztető magnetofont. S én hasonló mód felébresztve magnóba szavaltam a magam nyolc-kilenc évével, hogy Egy gondolat bánt engemet, ágyban, párnák közt halni meg... Természetesen a te kedvenc versed gyanánt. Mert mi is lehetett elviselhetetlenebb neked, meg nekem, egy istentől elrugaskodott bácskai kisváros éjszakájában, mint ágyban, párnák közt halni meg. Mint akik azon szent pillanatban rohannának bele a forradalomba. Mit sem sejtve arról az igaziról, amely hamarosan ezután ki is tör, de azt mi csak a rádióból kísérelhetjük figyelemmel, a részvétel minden esélye nélkül. Akkor láttalak először sírni, apa, először örömdobban, nem sokkal később pedig a kétségbeeséstől. De ez nem tartozik jelen levelem tárgykörébe.

Nemrégiben fura betegségbe estem, az egész testem fájt, rázott a hideg veszettül, és csúnya magas lázak törtek ki rajtam. Az volt az érzésem, hogy kelepcebe kerültem, amelyből nincs többé menekvés. Nem halálfélelem volt ez, hanem valami kétségbeesésből kilátástalan kiútkeresés. Keskeny hengerek között kúsztam, de ahelyett, hogy világosodott volna, egyre sötétebb lett. Pengevékony vaslétrákon

lépkedtem végtelennek tűnő mélységek felé, aztán fölfelé, csak a felszín nem akart sehogy se előbukkanni. Akkor hallottam meg azoknak a kutyáknak hátborzongató vonítását és csaholását. Hirtelen eltűnt a sehová sem vezető létra, futkározhattam nyugodtan minde irányban, de valahogy nem volt egyetlen út sem, mely elvezethetett volna valahova is. Csak azoknak a kutyáknak a vonítása, az volt. Világosan éreztem, hogy nem vagyok sehol sem. Megtestesült agyrém vagyok, tehát ennek az egésznek sohasem lehet vége, és még csak meg sem halhatok soha. Amint csillapodott valemelyest a lázam, egyszerűen előttem volt utolsó arcod, apa, pontosabban: a hatalmasan izzó, szénfekete tekintet. Csak a láz teheti olyan bátorrá az embert (meg tán a haldoklást), hogy szembe merjen nézni önmagával, egész sorsával, élete legnagyobb kudarcaival és baklövésével. S ekkor felismertem végre én is azt az egész lényemet meghatározó makacsságot, mely oly mélységes indulattal lobogott bennem kezdetől fogva, megzabolázhatatlanul jóban-rosszban. Világosan felismertem végre, mekkora erőfeszítést, tévhitet, önpusztító csökönységet követelő siralmas hiábavalóság az én egész íróságom e kisebbségi lét elanyanyelvtelenedésének feltartóztatatlan zajlásában. Recseg-ropog alattunk a talaj, mindenki menthetné még, ami menthető, a póre testét, nyelvét, kultúráját, anyagi javait, és vinné innen árkon-bokron át mindenféle határokon túlra. Én meg itt írok-írok, a magam tetű módján ugyan, de több mint húsz éven át. Kinek? Minek? Ugyanabba a végső, kiútalan kelepcebe kerültünk, apa. Csak te immár húszévnnyi behozhatatlan előnyt élvezel.

Néhány nap múltán, már lábadozóban, még mindig vissza-visszatértek hozzád gondolataim. Eszembe jutott, hogy körülbelül annyi idős lehettél, mint én most, amikor elvették tőled az üzletedet, a Juhász-boltot, amelyet „elfújt a szél”. Van egy utolsó fénykép: ott állsz boltod ajtójában, s egy lépcsőfokkal lejjebb, ahogy illik, félkörben a segédeid. Elég komorak vagytok, nem mondom. De e pillanatban felismerem azt az árnyalatnyi huncutságot a tekintetedben, amit tudom, nekem szántál, aki akkor a világon sem volt még.

Most diadalmasan visszahunyorítok.

KOMPUTER

A legnépszerűbb böngésző

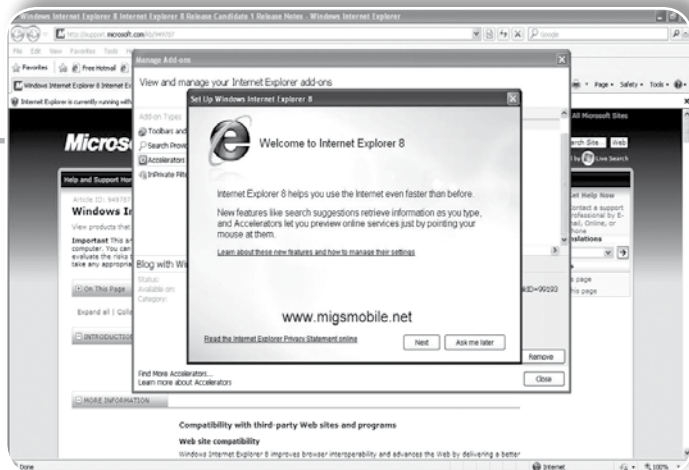
A Windows Internet Explorer jelenleg a legelterjedtebb böngésző, azaz olyan számítógépes program, amellyel internetes oldalakat látogathatunk.

Legújabb, 8-as számú verziója tavaly tavasszal jelent meg. Egyedülállóként a világpiacon az összes nyelvi változatát egy időben adták ki.

Az Internet Explorer 8-cal gyorsabban, egyszerűbben és jóval biztonságosabban böngészhetünk az interneten, mint korábban bármikor.

A megszokottnál hamarabb tudjuk megnyitni azokat a weblapokat, amelyekre kíváncsiak vagyunk. Lényegesen kevesebb lépéssel elérhetjük kedvenc oldalainkat. Egyetlen kattintással elolvashatjuk a híreket, hozzáférhetünk leveleinkhez. Az egyéb szolgáltatásokról nem is beszélve, mint például az időjárás-előrejelzés vagy az aktuális sporteredmények.

Feladatainkat hatékonyabban végezhetjük el, akár szórakozásra, akár munkára használjuk az internetet. A program saját hírcso-

portjában eszmét cserélhetünk a problémás kérdésekről. Ezenkívül könnyedén felvehetjük a kapcsolatot a Microsoft ügyfélszolgálatával is.

Az Internet Explorer minden elődjénél erősebb biztonságot és védelmet biztosít a felhasználók számára. Az interneten való nézelődés közben, ha regisztrálunk valahová, a megadott személyes adatainkat megóvja attól, hogy az arra illetéktelenek vissza tudjanak élni személyazonosságunkkal. A vírusok támadásait a böngésző szintén határozottan védi ki.

Így megnyugodva vethetjük magunkat a világhálóra, mert mindig van, „aki” vigyázzon ránk – még ha ezzel nem is feltétlenül vagyunk tisztában. (x)

Nem lesz IE9 Windows az XP alá

A böngészőjének legújabb kiadása, az Internet Explorer 9 nem fog futni Windows XP alatt. Ezzel éppen az XP-t is gyártó Microsoft lesz az, aki nem támogatja többé legújabb böngészőinek használatát Windows XP alatt. Mindezt úgy, hogy jelenleg – és várhatóan jó ideig – a Windows XP a világ legnépszerűbb, azaz legtöbb számítógépen futtatott operációs rendszere.

Annai bizonyos, hogy az IE9 fejlesztői előzetes változata nem érhető el a Windows Vista SP2-nél régebbi operációs rendszerre. Ez némiképp felizgatta a felhasználókat, ahogy az Dean Hachamovichnak, a Microsoft IE csapatmenedzserének blogján, a kommenteken is jól látszik. Egy eXPerience nevű felhasználó tette fel a kérdést, hogy a végleges változat fut-e majd Windows XP SP3 alatt. Egy névtelen kommentár a Win XP támogatás elhagyását az IE csapat eddigi legrosszabb döntésének nevezte, még annál is rosszabbnak, mint mikor az IE6 idején feloszlatták a fejlesztői csapatot.

A Microsoft már régóta próbálja érzékelteni, hogy az IE9 sosem volt a Windows XP jövőjének terveiben. Kedden a vállalat szóvivője úgy nyilatkozott, hogy az új böngésző egy modern operációs rendszert kíván, ez pedig olyan frázis, amelyet évek óta nem említettek a Windows XP-vel összefüggésben. „Az Internet Explorer 9 támaszai

a 2001 óta bevezetett grafikus és biztonsági szolgáltatások lesznek” – hangzott el, tisztán utalva a 2001-ben debütált Windows XP utáni korra.

Az, hogy a Windows XP nem képes futtatni a Platform Preview-t, annak köszönhető, hogy az IE9 alapjait támogató hardveres grafikus gyorsítás nem érhető el XP alatt. A Direct2D és DirectWrite DirectX API-k ugyan tavaly októberben bekerült még a Vista-ba is, de az XP-be nem.

A felhasználók aggódnak, mert ha az IE9 nem lesz elérhető XP alatt, rá lesznek utalva az IE8-ra. Hamarosan pedig az IE8 lép a már biztonsági rémségként felhozható IE6 helyébe. Egyes elemzők szerint kényszerítve lesznek a Windows 7-re váltani nem szándékozó felhasználók, hogy maradjanak a mind kevésbé biztonságos XP-IE8 kombináció alatt, vagy váltsanak Linuxra. Az IE9 hozzá-

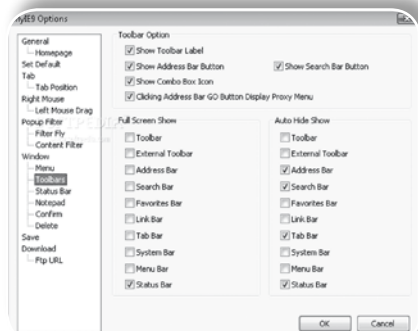
Internet Explorer 9

láncolása a Windows 7-hez az új böngésző elterjedésének kerékkötője is lesz, hiszen csak a Windows XP térvesztésével elképzelhető az IE9 felhasználói táborának növekedése. A NatApplications felmérése szerint, ha ma jelenne meg az IE9, akkor az csupán a windowsos gépek 27 százalékán futhatna.

Egyetlen más böngészőgyártó sem jelentette be, hogy megszüntetné a fejlesztést Windows XP alá, de néhányan ejtettek egyes platformokat. A múlt hónapban jelentette be a Mozilla, hogy a jövőben nem jelennek meg Firefox-frissítések a Max OS X 10.4 (Tiger) alá. A Google Chrome is csak az Intel-alapú Mac gépeken fut, a 2006-ban leállított PowerPC-alapú vonalon már nem.

Az IE9 Platform Preview letölthető a Microsoft oldaláról:

<http://ie.microsoft.com/testdrive/>
Windows 7, Vista SP2, Windows Server 2008 és Windows Server 2008 R2 operációs rendszereken futtatható.

KOS

Ezen a héten azokra a dolgokra összpontosíts, amik örömet szereznek neked. Mindenki saját maga felelős a boldogságáért. Légy okos a pénzügyeket illetően. Egyik barátod fontos személynek mutat be. Most késztetést érzel, hogy alaposabban megvizsgáld szerelmi kapcsolatait. Az sem kizárt azonban, hogy konkrétan fogalmazva, el akarsz tőle szakadni.

BIKA

Több jó ötleted is támadt mostanában. Elbűvölően tudsz mesélni elképzeléseidről, és úgy tűnik, ez teljesen ki is elégít. Mintha az lenne a célod, hogy környezeted megcsodálja csillogó jellegedet, tátott szájjal hallgassák színes előadásodat. Persze ha a kivitelezés is érdekel, akkor elsősorban alapos kritikának kell alávetned ötleteidet.

IKREK

Minden kommunikációval kapcsolatos dologra változatlanul nagyon kedvező ez a hét. Egy váratlan fordulatra számíthatsz, ám, hogy ez jót vagy rosszat hoz, az csak rajtad áll. Nem lesz könnyű feladat kiválasztani az egyetlen lehetséges és reális elgondolást. Ha ehhez esetleg nincs kedved, akkor bizony meg kell elégedned az unalmas átlaggal.

RÁK

Kedves rák, lazíts kicsit a tempódon, pihenj egy kicsit! Próbáld ki valamiféle lazító technikát. Ha ez számodra túl meredek próbálkozás, legalább tegyél egy-egy nagy, nyugodt sétát, kapcsold ki magad, séta után pedig hallgass lágy, halk zenét. Ne rágódj olyan dolgokon, amelyeket úgysem tudsz befolyásolni.

OROSZLÁN

A múlt héten elronott dolgot nem esik nehezedre rendbehozni. Egy romantikus kibékülés áll a heti programodban. Mostanában káprázatosan megértitek egymást a szimpátiáddal. A hét közepén azonban nem árt résen lenni, mert egészen kiszámíthatatlan csapda fenyeget. Előtte és utána is sikeres időszak vár rád, ezért nyugodtan vágj bele mindenbe, ami csak megtetszik neked.

SZŰZ

Ezen a héten kivételesen jó hangulatról beszél tanúbizonyságot. Vidámságod határtalan, állandó nevetésed viszont kissé ellenszenves azok számára, akik a mindennapok unalmában egyáltalán nem találnak semmi nevetségeset. Lendületes, dinamikus természeted minden környezetben élő emberre kellemes, sőt néha ösztönző hatással bír. Csak úgy porzik alattad a föld, ha megpróbálják keretek közé szorítani amúgy is szorgalmas jellegedet.

MÉRLEG

Mindent megtettél azért, hogy barátaid a lehető legjobb fényben ítéljék meg a tetteidet, és általában jó véleménnyel legyenek egyéniségedről. Egy valamiről azonban el kell gondolkodnod. Mennyire fedi a saját egyéniségedet, ha megfelelsz mások elvárásainak. A kettő ugyanis kizárja egymást! Választanod kell, vagy mindig kimondod azt, amit éppen gondolsz, vagy pedig elnéző leszel, sőt megalkuvó.

SKORPIÓ

Most az a leghelyesebb, ha mindent alaposan átgondolsz, légy óvatos, nem árt egy kicsit nagyobb odafigyelés. Ez azt jelenti, hogy ha figyelmetlenségből követsz el hibát, annak hatását és következményét még nagyon sokáig érezheted.

NYILAS

Újabbban kisebb-nagyobb megpróbáltatásoknak vagy kitéve. Ellenségeid egyre inkább észrevehető módon megpróbálják megkeseríteni szinte minden napodat. Tudnod kell, hogy ez nagyrészt irigységből alakul így, hiszen rosszakaróid egyre vadabb pletykákat terjesztenek rólad. Most magányosnak érzed magad akkor is, mikor társaság vesz körül.

BAK

Nem alkalmas az idő semmire, ami újrazéddel társulna, sőt egyáltalán semmire, ami a megszokottól eltér. Felhős égboltra, kellemetlen meglepetésekre számíthatsz. Váratlan csalódás érhet, amit azután nagyon nehezen heversz ki. A hét vége bizonyul olyan időszaknak, mikor kikerülhetsz a mókuserékből. Ha teheted, vonulj kicsit félre a világtól.

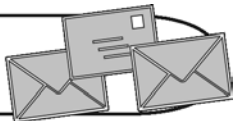
VÍZÖNTŐ

A hét szép lehetőségeket ígér. Ha kellően kihasználod, flört vagy érdekes találkozás lehetséges. Azonban jól gondold meg, mit ér neked egy ilyen kis ügy, mert esetleg nagy ügy is lehet belőle, ha nem vigyázol eléggé. Ha teheted, és még van kedved hozzá, tűzz ki új célokat, valóítsd meg álmaidat.

HALAK

Talán a belső motiváció hiányzik, persze az is lehet, hogy most valóban nincs értelme küzdeni, a várható eredmények nincsenek összhangban a befektetett energiával. Készíts inkább mérleget, és ha valóban nem érdemes, ne fáraszd magad. Itt a csapda, vigyázz, hogy végleg ne adj fel semmit, elég, ha most csak lazítasz egy kicsit.

Ada

A Cseh Károly iskolában ötödik és hatodik órán a görög mitológiából tartottak történelemversenyt. Nyolc csapat küzdött egymás ellen. Végül az egyes számú csapat nyert, melynek tagjai: Dér Lilla, Juhász Orsolya, Móricz Tímea és Lévai Erik. Diplomát is kaptak.

Földrajzórán az 5. c osztály kiabált. Amikor a tanár nő beért az osztályterembe, 15 kérdéses büntetőellenőrzőt íratott. – **Juhász Orsolya**

Matekórán a lányok készítettek a tanárnőknek ajándékot. Egy szép dobozt, aminek a tetején egy virág formájú dísz van. Bele pedig egy finom csokit tettünk. A külsőjét virágos papírral díszítettük. – **Könyves Regina**

Magyarórán a tanár nő azt a feladatot adta, hogy írjunk fogalmazást arról, hogyan köszöntöttük fel az anyukánkat. A sikeres fogalmazásokat fel is olvastuk.

– **Lehocki Dániel**

Műszaki órán a közlekedési jelekről tanultunk, majd tesztekkel töltöttük ki. – **Móricz Tímea**

Tornaórán a lányok a gerendán egyensúlyoztak, majd a bordásfalnál tornáztak. A fiúk a felemás korláton ügyeskedtek. – **Tóth Teodóra**

Németórán ismételtünk. A szobákban lévő bútorokat vettük át. Néhány új tárgyat is tanultunk. Az óra kellős közepén bejötték a hetedikes fiúk. Csokrokat hoztak. Majd folytatódott a tanulás. – **Valkó Gréta**

Az 5. b és c osztály történelemórán rajzfilmet néztek. Együtt izgulhattak végig Herkules történetét. Mindenki nagyon jól szórakozott. – **Vastag Tímea**

Az 5. c-sek magyarórán a János vitézből szavaltak egy részletet. Jó jegyeket kaptak. Majd az azonos alakú szavakról volt szó. – **Móricz Tímea**

Az 5. b osztály tanulói magyar nyelvből a szavak hangalakját és jelentését tanulták.

Tóth István, az 5. b osztály tanulója az Ixfx matematikai versenyen első helyezést ért el.

Az adai színházteremben előadták Petőfi Sándor János vitéz című darabját egy kicsit modernebb változatban. Az 5. b-sek másnap, magyarórán boldogan meséltek élményeikről a tanárnőnek. – **Barna Júlia**

A községi anyanyelvi vetélkedőn Sévity Iván első, Volford Dávid második helyezést ért el. A kiszombori irodalmi vetélkedőn Barna Júlia szaválásban második helyezést ért. Fogalmazásban Holló Viktor különdíjat kapott, dicséret oklevelet szerzett: Hényel Csenge, Farkas Anett és Sévity Iván.

Aleksza Annabella az országos karatebajnokságon második helyezést ért el. – **Tóth István**

A tanár nő döntése alapján a magyar versíró versenyen Lehocki Dániel vesz részt a költészet napja alkalmából. – **Racsik Henrietta**

A kiszombori irodalmi versenyen az 5. c-ből dicséret oklevelet kaptak írásukért a következő tanulók: Móricz Tímea, Könyves Regina, Vastag Zsolt és Dér Lilla. – **Narancsik Helga**

Doroszló

Március 6-án táblaavató ünnepség volt. A doroszlói Móricz Zsigmond Magyar Művelődési Egyesületet 70 évvel ezelőtt alapították. Miután a táblát megkoszorúzták, Brindza Beatrix népdalokat énekelt. Az est folyamán fellépett a doroszlói fúvószenekar, a vegyes kórus, az irodalmi kör, a táncsoport és a bajai Óziróza asszonykórus.

A Petőfi Sándor iskola felsős tanulói magyar nyelvből a községi versenyen szép helyezéseket értek el. A versenyen öt doroszlói tanuló indult: Huszár Anikó (6.1), Diósi Vivien (6.1), Gellér Éva (6.1), Brindza Beatrix (7.1) és Hegedűs Tímea (8.1). A helyezések a következők: 6. osztály: 1. Mészáros Mónika (Zombor), 2. Gellér

Éva (Doroszló), 3. Diósi Vivien (Doroszló), emléklap: Huszár Anikó; 7. osztály: 1. Molnár Valentin (Zombor), 2. Brindza Beatrix (Doroszló), 3. Horváth Andrea (Bezsdán), emléklap: Cselenák Kinga, Báló Bianka; 8. osztály: 1. Neveda Orsolya (Bezsdán), 2. Hegedűs Tímea (Doroszló) és Borsos Dóra (Telecska), emléklap: Vranic Valentin (Zombor). – **Brindza Beatrix**

Szabadka

Esküvő falun címmel zenés, vidám előadást tekintettek meg a Đuro Salaj iskola tanulói. Megismerhették néphagyományainkat, népdalainkat, táncainkat. – **Romic Márta**

A 4. c osztály tanulói ellátogattak a Gáj helyi közösségben megtartott húsvéti tojáskiállításra. Szébbnél szébb tojásokat láttunk, amelyeket meg is lehetett vásárolni.

A Đuro Salaj iskola 4. c osztályos tanulói szép sikert értek el a IX. mondaolvasó versenyen, amit Bajmokon tartottak a Dózsa György M. E. szervezésében. Jenei Dorina első, Romic Márta pedig második helyezést ért el. – **Jenei Dorina**

A szabadkai Széchenyi István Általános Iskola hírei

A szabadkai Jovan Mikić Általános Iskolában február 27-én volt a községi verseny német nyelvből. Iskolánkból Hornyák Heléna 8. b-s tanuló II. helyezést ért el. Felkészítő tanára Urbán Margit Mária. Semir Gačanin a 8/1 osztályból szintén II. helyezést ért el. Felkészítő tanára Deli Zsuzsanna. Március 20-án volt a körzeti verseny, ahol Hornyák Heléna I. helyezést ért el, de Semir Gačanin is szépen teljesített. – **Takács Anita, 5. a**

Iskolánk jó rajzoló több hazai és külföldi képzőművészeti pályázatra küldték el munkáikat. Az eredményhirdetés májusban lesz. – **Takács Teodóra, 5. b**

Február 20-án a szabadkai Október 10. Általános Iskolában volt a Simonyi Zsigmond helyesírási verseny községi döntője, ahol Csepák Viktória hatodikos tanuló I., valamint a nyolcadikos Vénics Anett II. helyezést ért el. Felkészítő tanárunk Bálint István magyartanár. A vajdasági döntő április 17-én lesz Újvidéken, a Petőfi Sándor Általános Iskolában. – **Németh Marcell, 5. a**

A második félév kezdetétől a nyolcadikosok számára felkészítő órákat tartanak magyar nyelvből és matematikából. Ezzel segítik őket a tanárok, hogy minél jobb eredményt érjenek majd el a minősítő vizsgán. – **Takács Anita, 5. a**

A Nyelvi és nyelvhelyességi verseny március 13-án volt a csantavéri Hunyadi János Általános Iskolában. A körzeti versenyen a hatodikos Csupák Viktória III. helyezést ért el, a nyolcadikos Vénics Anett II., a szintén nyolcadikos Baka Melinda és Bilkovity Nikolett pedig III. helyezést ért el. Felkészítő tanárunk Bálint István magyartanár. – **Rapcsány Nóra, 5. a**

Minden év március harmadik csütörtökén megszerzik a Kenguru határok nélkül elnevezésű nemzetközi matematikaversenyt. Az idén erre március 18-án 10 órákor került sor, amelyen iskolánkból 180 tanuló vett részt. – **Dara Szintia, 5. a**

Március 6-án a Majsai Úti Általános Iskolában megtartották a községi matematikaversenyt. A 350 résztvevő között iskolánk minden tagozatából ott volt 1-1 tanuló. Közülük dicséretben részesült: Sándor Flórián az 5. b-ből, Nagy Csaba a 6. a-ból és Nagy Attila a 8. a-ból. Ők továbbjutottak a körzeti versenyre. Felkészítő tanáraik: Ubori Ibolya és Burány Zsuzsanna. – **Mészáros Anett, 5. b**

A doroszlói Petőfi Sándor Általános Iskolába április 13-án, KEDDEN 12 órákor rimaszombati (Felvidék, Szlovákia) előadók érkeznek. Az előadás címe Felvidék, ahol születtem. Minden érdeklődőt szeretettel várnak az iskolában. A belépődíj 100 dinár, ami az előadók útiköltségét fedezné. Az előadás célja, hogy megismerjük a szlovákiai magyarok szülőföldjét, az életkörülményeiket, a lehetőségeket, amelyek esetleg új kapcsolatok kibontakozását teszik lehetővé.

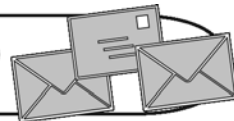
A doroszlói Petőfi Sándor Általános Iskolában 2010. április 15-én 15 órákor a Szabadkai Népszínház színészei vendégszerepelnek (Káló Béla és Kórmöczi Petronella). Az előadás Wass Albert Erdők meséi című műve alapján készült. A belépődíj 80 dinár lesz. A színészek egész Nyugat-Bácskát bejárják ezzel az előadással.

A doroszlói iskolába is ellátogat a feketicsi székhelyű Drámafutár Fekete Ágnes drámapedagógus vezetésével. A műhelyfoglalkozásokra április 19-én és 20-án kerül sor. Három műhelyfoglalkozásban vesznek részt a gyerekeink, amelynek célja az önismeret, valamint a kortársakkal és a felnőttekkel való sikeresebb kommunikáció elősegítése. A 3. és 4. osztály, az 5. és 6. osztály, valamint a 7. és 8. osztály számára készül a népszerű drámapedagógus külön-külön programmal, amellyel egész Vajdaságot bejárja. A foglalkozásokon való részvétel díjtalan.

A doroszlói iskolában vendégszerepel 2010. április 20-án, KEDDEN este 18 órai kezdettel a KALAMÁRIS EGYÜTTES. Minden érdeklődőt szeretettel várnak. A belépődíj ára 80 dinár.

Iskolánk tanulói március hónap folyamán részt vettek a belgrádi székhelyű Matematikusok Szövetsége által szervezett Mislisa nevű matematikaversenyen. Az iskolából összesen 37 matematikus (2–8. osztály) töltötte ki a feladatlapot. A verseny lényege, hogy a tanulók saját iskolájukban írhatják meg a felmérőt, Szerbia-szerte egy időben. A kitöltött feladatlapokat az illetékes tanárok továbbították a központi javítóbizottságnak. Az eredményhirdetésre még várnak.

ildi & eRvin

Verseny az iskolánkban

Az idei évben a mi iskolánkban rendezték meg a magyar nyelvhelyességi versenyt, melyen én is részt vettem. Számos szabadkai iskolából jöttek versenyzők ötödik osztálytól nyolcadikig. Nagyon izgultam, számomra nagyon furcsa volt, hogy a mi iskolánk volt a verseny házigazdája, és most nem kellett utaznunk, más helységekből jöttek hozzánk a versenyzők.

Magyartanárnőmmel több feladatot is gyakoroltunk. Elérkezett a szombat. Izgatottan keltem. Fél kilenckor már az iskolában voltam... Az ünnepi megnyitóműsor a tornateremben volt. A szabadkai versenyzők kilenc óra után érkeztek. A műsorban az igazgatónő köszöntőjét, a tanulók előadásában pedig a magyar himnusz, különböző énekeket és verseket hallottunk. Miután köszöntötték a résztvevőket, hat csoportra osztottak bennünket. A versenyzők között számos ismerős arcot láttam más versenyekről, táborokból. A csoportoknál óvónők ügyeltek a rendre. Ez volt az első olyan verseny, ahol ismertek a tanárok, és a nevemen szólítottak, ez is nagyon szokatlan volt. A tesztek feladatai nem voltak olyan nehezek, mint amire számítottam, persze így is könnyű volt elrontani. Másfél órát, tíztől fél tizenkettőig tölthettük a feladatlapokat. Egy óra alatt végeztem vele. Aki befejezte, visszamehetett a tornaterembe. Mi is ezt tettük, én és 1-2 barátnőm. Persze rögtön megbeszéltük, ki hogyan oldotta meg a feladatokat. A tornateremben üdítő és uszonna is várt ránk. Mikor már mindenki befejezte a tesztek írását, a csantavéri tanárok falunézésre vitték a városi gyerekeket. Erről többet nem tudok írni, mivel én nem tartottam velük, hazamentem. Most megtehettem, nem volt muszáj várakoznom. Az eredményhirdetés két órakereszt, ezen sem vettem részt.

Azt tudom már, hogy helyezést nem értem el, mint már említettem, könnyű volt a feladatlap, mégis elrontottam. De nem búsulok, a részvétel a fontos, és örülök, hogy erről az eseményről nem maradtam le.

Gábor Emese, 8. osztály, Csantavér

Színházban voltunk

Egy szerdai napon Újvidéken jártunk, és megnéztük a Hattyúk tava című baletet. Varga Iván tanár úr közreműködésével végre sikerült eljutnunk Vajdaság fővárosába, a csodálatos előadásra. Fél ötkor indultunk el Csantavérről, és már a buszban megalapoztuk a jó hangulatot.

Mielőtt igazán elengedtük volna magunkat, a tanár úr kiosztott nekünk néhány lapot, melyen az előadás rövid tartalma szerepelt. Ez a leírás segített a történet megértésében, mivel a balettna a tánc művésze ismerteti velünk a történeteket párbeszéd nélkül. Gyorsan eltelt az idő, hamar oda is értünk. Fél óránk volt, hogy körülnézzünk a város központjában. Már ezért is megérte elmenni, mert mi, falusi gyerekek ritkán látunk ilyen és ehhez hasonló, fényűző üzleteket és épületeket. Számunkra már ez is tetszetős volt, de mikor bementünk a színházba, csodálkozva néztünk szét. Eddig

csak zeneórán tanultunk a hasonló épületekről, de most élőben is megtapasztalhattuk ezek varázsát. A z előadás előtt leadtuk a kabátjainkat, és elkaptuk a jegyeket. Majd némi lépcsőzés után megérkeztünk a megfelelő helyiségbe. A csengetés után elfoglaltuk helyeinket az emeleten. Nekem személy szerint kicsit kényelmetlen volt, mert nehezen láttam rá a színpadra. A mese halk, élő muzsikával kezdődött, majd felhúzódott a függöny, és kezdetét vette a tánc. Elképesztő mozgással és tartással bírnak a táncosok. Lélegzetelállító lépésekkel és gesztusokkal próbálták elénk varázsolni a történet hangulatát. Ez hibátlanul sikerült is a színészeknek. Mesebeli ruhák voltak a kosztümök, olyanok, amiket eddig csak képeken vagy televízióban láthattunk. Kicsit furcsa volt, hogy a szereplők nem beszéltek, de így is sikerült megértenünk a lényegét. Két és fél óra csodálkozás után romantikus cselekménnyel ért véget az előadás.

Hazafelé már sokan elfáradtunk, mert már későre járt. Utazás közben is azok a dallamok csengtek a füleinkben, amelyek a darabban hangoztak el. Későn értünk haza, de e gy feladhatetlen élménnyel gazdagodtunk.

Lassú Csenge, 8. osztály, Csantavér

A mi községi magyar nyelv és nyelvhelyességi versenyünk

2010. március 13-án a mi iskolánk, a Hunyadi János iskola volt a házigazdája a községi anyanyelvi versenynek.

Különösen izgalmas volt számomra, hogy ezen a szombati napon nem mi mentünk máshova, hanem hozzánk jöttek. A csantavéri iskola igen szép eredményeket ért el a vetélkedőn. Sokan magas pontszámokat szereztek, és tovább is jutottak. Az én osztályomból rajtam kívül még két lány vett részt a versenyen, Bakos Rebeka, valamint Huszta Nóra. A tesztek könnyűek voltak. A feladatok nehézsége nem jelentett gondot azok számára, akik a megfelelő összpontosítással, illetve felkészüléssel vágtak neki a nyelvtanversenynek. Én már pár évvel ezelőtt is voltam ilyen, vagy ehhez hasonló versenyeken. Szomorú tény, hogy évről évre kevesebb a jelentkezők száma. Az iskolánk igazgatónője, Szedlár Erika izgalmas programokat szervezett a versenyzőknek, hogy addig se unatkozzanak, amíg a magyar szakos tanárnők a tesztek javítják. Persze igazgatónőnknek ebben a feladatban az intézmény többi dolgozója, tanára is segít.

Miután megírtuk a tesztek, falunézés volt a program, hogy a többi, nem itt élő gyerekek is megismerkedjen Csantavér nevezetéseivel. A templomunk különösen elnyerte a vidékiek tetszését. Ezek után uzsonnával kedveskedett nekünk iskolánk személyzete. Aki továbbjutott, örült, aki nem, az azzal vigasztalta magát, hogy fő a részvétel.

Az én osztályomból Bakos Rebeka és én jutottunk tovább, ám több csantavéri versenyző is remekelt. Úgy gondolom, emlékezetes élmény volt ez minden résztvevő számára.

Csetvei Melánia, 7. osztály, Csantavér

A doroszlói Petőfi Sándor Általános Iskola tanulóinak 2010. március 27-én részt vettek a bajai Cserkész az Ifúságért Alapítvány hagyományos vers- és mesemondó versenyén, amelyet Baján rendeztek meg a Ferencs templomban.

A verseny délelőtt 10 órától kezdve több helyszínen folyt a következő korcsoportok szerint:

- versmondás – alsósok,
- versmondás – 5. és 6. osztály,
- versmondás – 7. és 8. osztály,
- mesemondás – alsósok,
- mesemondás – 5. és 6. osztály, és
- mesemondás – 7. és 8. osztály.

Falunkat a következő tanulók képviselték:

Novák Konrád, vers – 4. osztály (Novák Izabella tanítványa); Varga Gitta, vers – 4. osztály (Novák Izabella tanítványa); Tallósi Anasztázia, vers – 3. osztály (Hegedűs Erika tanítványa); Brindza Mátyás, mese – 3. osztály (Hegedűs Erika tanítványa); Diósi Nikoletta, vers és mese – 6. osztály (Brindza Ildikó tanítványa); Brindza Beatrix, vers és mese – 7. osztály (Brindza Ildikó tanítványa).

(Zámbó Adrián 6. osztályos tanuló mesemondással készült, sajnos betegsége miatt nem tudott részt venni a versenyen.)

Minden kategóriában 3-3 tagú zsűri pontozott.

A főszervezők Werner József és Majsztróvics Irén voltak. Elmondásuk szerint az idei verseny volt eddig a legtömegesebb, 120 résztvevő nevezett be. A gyerekek Bács-Kiskun megye különböző iskoláiból, Bezdánból és Doroszlóról érkeztek.

A szervezők külön bírálták a benevezési lapokat is. A legmutatósabb és ötletesebb benevezési lapok csoportjába tartozott Novák Konrád, Tallósi Anasztázia és Varga Gitta munkája is.

Helyezést értek el:

Novák Konrád, III. hely; Diósi Nikoletta, különdj (mese); Brindza Beatrix, II. hely (mese); Brindza Beatrix, III. hely (vers).

A résztvevők sok-sok könyvjutalommal és gazdag élménnyel tértek haza. A versenyzők utazási költségeit a doroszlói Móríc Zsigmond Magyar Művelődési Egyesület fedezte.

Brindza Ildikó

A műanyaggyártó üzemben jártunk

A 3. b osztály délelőtt ellátogatott a műanyaggyártó üzembe. Egy bácsi várt minket. Bevezetett egy terembe, ahol sok gép volt. Lépésről lépésre elmagyarázta, hogy az üzemben mit gyártanak: műanyag dobozokat, pezsgős kupakokat, csavaros dugót, táskacsatokat, pálinkásüvegeket. Még azt is elmondta, hogy ezek a termékek granulátumból készülnek. A masinák nagyon alaposan és hibátlanul kell, hogy dolgozzanak. Volt ott sok-sok látványos: lerni, amiben a műanyag szemcséket tárolják, szárítják.

Kalandunk végén ajándékot is kaptunk, amiért figyelmesek és jók voltunk. – **Csabay Orsolya**

A 3. b egy szerda délelőtt ellátogatott a plasztika-üzembe. Láttunk sok gépet: kupakkészítőt, üvegformálót és üvegyűjtőt. Rájöttünk, hogy sok mindent készítenek ott: üvegeket, dobozokat, táskacsatokat és csavaros dugót. A granulátumokat is gép festi sok szép színűre. Nagy zsákokban voltak csomagolva a kis dobozok és részek. Ezt a sok érdekességet Feri bácsi mutatta meg nekünk.

Rádöbentünk, hogy ez nem is könnyű munka. – **Gábor Krisztina**

Emléiskola, Zenta

Mennyire függsz a mobilodtól?

1. Amikor még nem volt mobilod, arra gondoltál, hogy:

- a) Soha nem leszek áldozata a drága játékszernek! – 0
- b) Egyáltalán nincsen szükségem rá. – 1
- c) Ahogy lehet, rábeszélem a szüleimet, hogy vegyenek egyet. – 2
- d) A legújabbat, a legmodernebbet akarom – 4

2. Mikor kapcsolod be a készüléked?

- a) Ahogy felébredek. – 3
- b) Amikor eszembe jut. – 0
- c) Ha telefonálni akarok. – 1
- d) 24 órából 24 órán át, csak a töltés idejére kapcsolom ki. – 4

3. Melyik volt a legszokatlanabb hely, ahonnan telefonáltál?

- a) Autóbusz. – 0
- b) Az iskola mellékhelyisége. – 3
- c) Mozi, a film alatt. – 4

4. Egy cukrászdában ülsz, és a barátnőiddel cseverésztok. Megcsörren egy telefon. Hogyan reagálsz?

- a) Automatikusan belenyúlok a zsebembe. – 2
- b) Azt kérdezem: „Jaj, ez én vagyok? Vagy a tied...?” – 0
- c) Megismerem a saját csengésem. – 4
- d) Meg tudom különböztetni a barátnőim csengőhangját is. – 4

5. Az iskolaóra közepén a legrosszabbkor szóval meg a mobilod. Mit teszel?

- a) Azonnal kikapcsolom. – 1
- b) Nem foglalkozok vele, úgyis rögzítőre van állítva. – 2
- c) Felveszem, és suttogva gyorsan lerázom a telefonálót. – 4
- d) Nem fordulhat elő, már óra előtt kikapcsoltam. – 0

6. Amikor megérkezik a telefonszámla...

- a) Megint rettenetesen magas. – 3
- b) Mindig tudatosan használok a mobilom, nem érhet kellemetlen meglepetés. – 0
- c) Már háromszor változtattam díjcsomagot, mégsem találtam meg a legjobbat. – 4

7. A mobil azért hasznos, mert:

- a) Állandóan elérhetnek. – 0
- b) Nonstop beszélgethetek a barátaimmal. – 4
- c) Láthatják mások, hogy nekem a legújabb modellem van. – 2

8. Képes vagyok, hogy:

- a) Vakon tárcsázzak. – 2
- b) Hathavonta cserélem a készülékem, hogy mindig a legújabb legyen. – 4
- c) Kikapcsolom akár egy teljes napra is. – 1
- d) Nekirontsak valakinek, mert a mobilozásával mindenkit zavar. – 0

A teszt segítségével felmérheted, mennyire vagy mobiltelefon-függő. Válaszolj minden kérdésre, de csak egyet választhatsz a válaszlehetőségek közül.

Értékelés

Kevesebb mint 10 pont: Ésszerűen használod

Talán igazából nincs is szükséged mobiltelefonra?! A készüléket színe és formája alapján választottad, a funkciók nagy részét nem is ismered, nem is használod.

11–19 pont: Csak a látszat

Készüléked számtalan extraszolgáltatást nyújt, egyedi előlapja és feltűnő tokja van... Imádsz telefonálni a suliban, társaságban – csak hogy mindenkinek megmutathasd, milyen csúcs a készüléked.

20–29 pont: A mobil megszállottja

Ébredés után első gondolatod a mobilod. Reggel és este feltöltöd, mert attól tartasz, hogy a készülék éppen akkor nem fog működni, amikor felhív a barátnőd, hogy elmesélje, mi történt a másik barátnőtökkel. Egész napod a készülékhez tapadva töltöd. Próbáld meg néha eltenni a készüléket!

30 pont fölött: A telefon rabszolgája

Egész életed mobilon keresztül bonyolódik. Mindenkit zavarsz állandó és hangos telefonálgatásoddal. Még az áruházi próbaülkéből is telefonálsz. Ha otthon felejtetted, képes vagy kimaradni a suliból, hogy visszamenj érte. Ez komoly függőség, amin el kellene gondolkodnod!

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenkét éves, szerelmi gondokkal küszködő lány vagyok. Jó lenne, ha tanácsot kaphatnék, mit csináljak, hogyan szabaduljak a problémáimtól. A fiú, akivel a gondom kapcsolatos egy évvel fiatalabb. Majdnem egy utcában lakunk, így mindennap találkozunk, sokat vagyunk együtt. Amikor együtt vagyunk, mások előtt is, nemcsak kettesben, mindig nagyon kedves hozzám. Ha megölelem és pusztít nyomok az arcára, nem szól semmit, nem tiltakozik. A barátnőmmel járt, de szakítottak miattam, mert megkérdeztem tőle, hogy akar-e velem járni. Rögtön igent mondott. A barátnőm a szakítás miatt nagyon boldogtalan volt. Én sajnáltam, és szakítottam a fiúval, otthagytam. Ők most megint járnak. A fiú azonban mindennap megvár órák után, együtt megyünk haza. Ha akarnám, újra járhatnék vele. Mit tegyek, nem tudok választani, barátság vagy szerelem? Van esélyem, hogy mind a kettőt megtartsam?

Kengu”

Válasz:

Kedves Kengu!

Egy biztos, valami van a fiú és közötted. Szimpátia, barátság, szerelem? Mivel még nagyon fiatalok vagytok, eléggé kicsi és zöld almák a nagy szerelemre, minden keveredik. Az is nagyon biztos, hogy nagyon jól érzitek magatokat egymás társaságában, és ezt a jó érzést és kapcsolatot kell ápolnotok. A leírtakból úgy látom, hogy te nagyon jól megvolnál egy jó baráttal is. Gondolkodj el, hogy megelégednél-e ebben az esetben egy jó baráttal. Idővel, pár év múlva, ha a köztetek lévő vonzalom továbbra is megmarad, és ti is érettebbek lesztek, esetleg másra, többre lesz szükségetek, lehet, hogy ez az érzelem igazi szerelemmé fejlődik. Ami a barátnődöt illeti, ha mindezek után még mindig jóban van veled, biztos, hogy nagyon jó barátnőről van szó. Az ő esetében is gondold át a dolgokat, és tedd föl magadnak a kérdést, hogy miért is akartad elszeretni tőle a fiút, akivel járt, és mi volt számodra fontosabb, a barátság vagy a szerelem? Ne lepődj meg, ha egy idő után, már nem lesztek ezzel a lánnyal olyan jó barátnők, mint régen. Az élet sokszor ilyen, ad valamit, de el is vesz tőlünk.

„Kedves Bizalmas sorok!

Nyolcadik osztályos fiú vagyok, és van egy nagy problémám. Járok egy lánnyal az osztályomból. Eddig nagyon jól megvoltunk, megértettük egymást. Nemrégiben láttam az utcán egy középiskolás fiúval, beszélgettek, nevetgéltek, boldognak látszott. Nem tudja, hogy láttam őket, mert nem szóltam neki erről. Azóta mindig előttem van az, ahogyan beszélget azzal a fiúval, nem tudom kiverni a fejemből a képet. Már arra is gondoltam, hogy szakítok vele, de félek ettől, mi lesz velem, nagyon hiányozna. Nem tudom, mit csináljak, kérlek, adj tanácsot, mert nagyon boldogtalan vagyok!

Válasz:

Kedves Metallica!

Azt hiszem, hogy te is tudod, hogy mi történik veled. Felébredt benned a féltékenység zöldszemű sárkánya. Láttad a lányt, ahogyan beszélget egy fiúval, és rögtön elbizonytalanodtál, arra gondolsz, hogy megcsal téged, és nem szeret már. Jó lenne, ha összeszednéd a bátorságodat, és megbeszelnéd a lánnyal, hogy mit láttál, hogyan érezd magad, meg

hogy féltékeny lettél. Eléggé érett tininek tűnsz, ezért mondhatom, hogy próbáld meg megbízni a lányban, akit szeretsz. Remélem nem várod el a lánytól, hogy rajtad kívül senkivel se beszélgesse?! Abból indul ki, te hogyan éreznéd magadat, ha a lány féltékenységi jelene- tet rendezne és megtiltaná, hogy más lányokkal beszélges, hogy jól érezd magad mások társaságában is. Ha megbeszélte a dolgot, és továbbra sem bízol a lányban és az érzéseiben, a legjobb, ha már most szétválunk útjaitok, hogy ne keserítsétek meg egymás életét felesleges féltékenységi jelenetekkel, ami után biztos, hogy a szakítás következik.

„Kedves Bizalmas sorok!

Nyolcadik osztályos lány vagyok, akinek nincs barátja, mert min- denki strébernek tart. Mindig ötös dolikat írok, mindig jó jegyeket kapok, ami miatt az osztálytársaim szakálnak. Hiába mondom nekik, hogy jó a felfogásom, hogy nem töltöm kizárólag tanu- lással a szabad időmet, senki sem hiszi el, csak piszkálnak. Mit tegyek, hogy leszálljanak rólam, és velem is barátko- zanak?!

Tini”

Válasz:

Kedves Tini!

Semmi esetre se hagyj fel a tanulással és a jó jegyek gyű- jtetésével. Az osztálytársakból sajnos az irigység beszél, meg az, hogy mindig muszáj valakire rászállni. Te is tudod, hogy nemsokára a középiskolai iratkozás és a minősítő vizs- ga vár rátok, ahol nagyon fontos a tanulmányi eredmény és a jó vizsgaeredmény. Összpontosíts a tanulásra és az azokkal való barátkozásra, akik nem cikiznek, mert biztos, hogy akad egy-két lány és fiú, akinek nem vagy a célpontja. Te akkor leszel majd igazából elégedett, amikor könnyen bejutsz abba középiskolába, amelyikbe te szeretnél, ott pedig újabb ismeretségek, barátok várnak rád.

„Kedves Bizalmas sorok és Bori Mária!

Rendszeresen olvasom a Jó Pajtást és a Bizalmas sorokat is. Amikor hazaviszem a lapot, anyukám és a nagymamám is elolvassa. Anyu- kám mindig örül neki. Azt mondja, hogy olyan jó érzés visszamen- ni az iskoláskorba, amikor a magyarórákon közösen olvasták a lapot, mert az egész osztály előfizettet rá. A régi számokat pedig megtaláltam a nyáron egy ládában, a padláson. Érdekes volt olvasni őket, és látni, hogyan néztek akkor ki az iskolások. Én azért írok, mert nagyon egyedül ér- zem magam. Tavaly jött egy lány az osztályomba, és mindent felforgatott. A barátnőim inkább vele vannak. Én kiszorultam a társaságból. Nemrégiben elkezdtem barátkozni egy 8. osztályos lánnyal a szomszédból. (Én hetedikes vagyok!) Ő viszont nemsokára befejezi az is- kolát és utazó diákként jár a középiskolába. Újra egyedül maradok. Kérlek, adj tanácsot, mit tegyek, hogy nekem is legyen társaságom!

888”

Válasz:

Kedves 888!

Azt hiszem, egy kicsit lazítanod kellene. Hagyd, hogy magától alakulja- nak ki a baráti kapcsolatok. Ha mindenáron, görcsösen akarsz valamit, nagy a valószínűsége, hogy ez nem fog bejönni. Legyél figyelmes, tü- relmes magaddal és másokkal is, és a barátok is érdeklődni kezdenek majd irántad. De a magánytól sem kell félni! Olvass, tanulj, menj ki az utcára bicajozni, görkorsolyázni, és meglátod, akad majd egy-két barát is. A 8. osztályos barátnődöt sem veszíted el, ha jól megvagytok együtt. Szeptemberig még elég időtök marad a tartalmas barátkozásra.

Metallica”

Mindegy, csak munka legyen!

Egyszer egy cár a feleségével meg a lányával hajókázni indult a tengerre. Alighogy kissé eltávolodtak a parttól, hatalmas vihar támadt, és kisodorta őket a nyílt vízre. A vihar egy ismeretlen ország partjaihoz vetette őket, amelyről a cár birodalmában még hallani sem hallott senki.

Amikor kiléptek a szárazföldre, a cár senkinek se merete megmondani, hogy ő cár. Pénzüik nem volt, nem értettek semmilyen munkához, és ennalóhoz is csak úgy jutottak, hogy elszegődtek őrizni a falubeliek teheneit. Így éldegéltek már több esztendeje, amikor egyszer az ország királyának a fia meglátta a mezőn dolgozni a cár lányát, aki nagyon szép volt, és éppen akkorra serdült eladósorba. Hazament a királyfi, és megmondta a szüleinek, hogy ő bizony nem hajlandó feleségül venni senki mást, csak azt a tehénpásztorlányt, akit a tengerparti faluban látott. A király, a királyné meg az egész udvartartás elszörnyedt annak hallatára, hogy a királyfi ekkora szégyent akar hozni a családjára: ugyan miért venné feleségül egy tehénpásztor lányát, amikor olyan sok cár- meg királykisasszony van a világon! De akárhogy is győzködték, nem volt foganatja – egyre csak azt mondogatta a királyfi:

– Márpedig nekem bizony nem kell senki más!

Amikor látta a király, hogy másképp ez már úgyse lesz, elküldte az egyik vezérét: mondja meg a tehénpásztornak, hogy megkéri tőle a lánya kezét a fia számára. Amikor a vezér átadta az üzenetet, a tehénpásztor megkérdezte tőle:

– Aztán milyen munkához ért az a királyfi?

Megdöbönt erre a vezér:

– Az Isten áldjon meg, ember! Ugyan milyen munkához kellene értenie egy királyfiának? Miért kellene dolgoznia neki? Mesterséget azok az emberek tanulnak, akiknek dologtalanul nem volna mit enniük, a királyfinak meg nemhogy elég eledele, de egy egész országa is van, benne sok-sok várossal.

Ám erre a tehénpásztor megint csak azt felelte:

– Márpedig, ha nem ért semmilyen munkához, akkor én bizony nem fogom hozzáadni a lányomat.

A vezér visszatért az udvarba, hogy tudassa a királlyal, mit mondott neki a pásztor. A király erre még jobban elcsodálkozott.

Mindenki azt gondolta: aligha érhet nagyobb szerencse és dicsőség egy tehénpásztort, mint hogy a lányát egy király fia vegye feleségül, erre ez meg azt kérdezi, milyen munkához ért a királyfi! A király megint elküldött egy vezért a tehénpásztorhoz, ám az most is csak annyit felelt:

– Amit mondtam, megmondtam: amíg a királyfi meg nem tanul valamilyen szakmát, és nem hoz nekem valamit, amit a saját kezével alkotott, addig nincsen komaság!

A vezér visszament az udvarba, és elmondta, hogy a tehénpásztor nem adja a lányát addig, amíg a királyfi bele nem tanul valamilyen munkába – mindegy, milyenbe, csak munka legyen –, a királyfi meg kiment a piacra, hogy megnézze: melyik mesterséget lehet a legkönnyebben megtanulni. Boltról boltra, műhelyről műhelyre járt, és figyelte, hányféleképpen dolgoznak a mesterek. Végül bement oda, ahol gyékényszőnyegeket szőttek; gondolta, majd ott beletanul a legkönnyebb munkába. Neki is kezdett; pár nap után aztán végre sikerült megszőnie egy szőnyeget. El is vitte menten a tehénpásztorhoz, és mondta neki, hogy ő, a királyfi megtanulta a szőnyegszövés tudomá-

nyát, s ez a szőnyeg is az ő keze munkája. A tehénpásztor kézbe vette a szőnyeget, minden oldalról jól megnézte, aztán megkérdezte a királyfit:

– Aztán mibe kerül ez a szőnyeg?

Azt mondta erre a királyfi:

– Négy parába.

– Jól van hát! Ma négy para, meg holnap is négy, az már nyolc para; holnapután is négy, az már tizenkét para; és így tovább, minden egyes nappal több lesz. Ha én is tanultam volna valamilyen mesterséget, akkor most nem kellene a falubeliek teheneit őriznem.

Aztán elmondta a királyfinak, ki is ő valójában, és hogyan került a király országába. Mindenki örült, hogy a királyfi mégsem egy tehénpásztor, hanem egy cár lányát veszi feleségül. Nagy örömmel esküdött meg a királyfi meg a cárkisasszony, hetedhét országra szóló lakodalmat csaptak, aztán adtak a cárnak egy hajót legénységgel. A cár meg a felesége tengerre szálltak, és hamarosan el is érték szülőföldjük partjait.

Szerb népmese
(Haklik Norbert fordítása)

Olvass gyorsabban!

egyébként másféle nemkívánatos szokást, pl. a körömrágást is „kúrálni” lehet. Ha ugyanis muszáj rágni a körmöd, akkor nincs az a kellemes érzés, amit a spontán körömrágás során érzel, és némi gyakorlással meg tudsz szabadulni a kellemetlen szokástól.

2. A legtöbben szavanként olvasnak. A tekintetük elindul a sor bal szélén, és jobb felé haladva megáll minden szónál, „felszip-pantja” azt, újra jobbra mozog, jön a következő szó, azt is felszip-pantja és így tovább. Ez a lépegetős technika nem az emberi szem anatómiájából következik, hanem az iskoláskor kezdetén megtanult, akkor helyénvaló, de később feleslegesen lassító módszerből. Első lépésben leszoktatjuk magunkat az egyik szóról a másikra ugrálásról, helyébe az egész kifejezések átfogása lép, aztán rászokunk rövidebb mondatok, egész sorok egyszeri befogadására. Ehhez az előfeltétel, hogy a tekintetek ne a sor bal szélétől ugráljon jobbra, hanem a sor közepén rögzítse azt. Tehát nem keresztirányban, hanem lefelé haladjon a tekinteted. Ahogy a sor közepére nézel, enyhén oldalirányba mozgathatod a szemed, ha szükséges, így

két-három odapillantással egy egész sor tartalmát meg tudod jegyezni. Persze ez gyakorlást igényel, de megéri.

3. Olvasó emberek szemmozgását rögzítő felvételek tanúsága szerint az olvasásra fordított idő egyötödét a szem visszafelé, balra vagy fölfelé irányuló mozgása tölti ki. Ezt a szokást ugyancsak kisiskolás korunktól hurcoljuk magunkkal: épp ideje, hogy levetközzük! A leszoktató módszer a következő. A gyakorlószöveg közepére húzz ceruzával egy függőleges vonalat. Aztán vedd el a kartonlapot, ami nagyjából olyan széles, mint a könyv sorai. Két oldalról megfogva tedd rá a lapot a könyvoldalra, és ahogy haladsz a szöveggel a ceruzavonal mentén lefelé, húzd ezt is lefelé, és takard el a már elolvasott részt. Ne emeld fel a kartonlapot akkor sem, ha úgy érezed, valamit ellenőrizni akarsz. Ha a visszakeresés lehetőségét kizárod, erről is le tudsz szokni. Néhány alkalom után pontosabban és sokkal gyorsabban fogsz olvasni.

4. Lassú olvasók gyakran hangtalanul megformálják a szájukkal az olvasott szavakat. Ez is olyan szokás, ami igencsak lelassítja a tempót. Ugyanis szemünk és agyunk 3–5-ször gyorsabban végez egy-egy szóval, mint amennyi idő a hangalak akár néma megformálásához kell a szájban és a hangképző szervekben. Kell valami, ami figyelmeztet, sőt megakadályozza, hogy ezen a módon olvass. Fogj a kezvedbe egy ceruzát, és illeszd keresztben a fogaid közé. Ha így olvasol, nagyon gyorsan leszoksz a hangképző szervek, ajkak, fogak, nyelv néma mozgatásáról, mert vagy kiesik a ceruza, vagy beleharapsz.

A lassú olvasás a sikeres tanulás egyik ke- rékkötője. Most négy egyszerű, de hatásában nagyszerű technikát mutatunk be, mindegyik abban segít, hogy az eddiginél 50–200 százalékkal gyorsabban haladj olvasáskor

1. Mindnyájan szokásaink rabjai vagyunk. Sokaknál ilyen szokás, hogy túl lassan olvasnak. Szöszölnek, bibelődnek, sóhajtoznak olvasás közben, ugrál a tekintetük a sorok között, visszatérnek a már elolvasottakra, elgondolkoznak stb. Ha mindezt nem figyelemzavar hanem csupán a megszokás okozza, próbálkozz a következő technikával. Kényszerítsd magad, hogy olyan lassan olvass, amilyen lassan csak tudsz. Ez a tempo nyilván még annál is lassabb lesz, ahogy egyébként olvasol és alkalmas arra, hogy megtörje a szokás hatalmát. Ez a kényszerített csigatempó oda vezet, hogy amikor visszatérsz a normális olvasáshoz, meglepetésszerűen gyorsabb lesz, mint máskor. Ismételd több napon át ezt a technikát, amivel

Miért kék az ég?

A z égbolt kék színét a **légköri fényszóródás** okozza. Az égbolt légkör nélkül fekete lenne, csak a Nap és a csillagok látszanának.

Ez jól látható pl. a Holdon készült felvételeken. A sztratoszférában közlekedő repülőgép utasai megfigyelhetik, hogyan megy át a repülőgép emelkedésekor az ég világoskék, fényes sugárzása a mélykék, fénysegyenlebb árnyalatba, s az űrhajósok, ha felszállás közben lehetőségük lenne rá, megfigyelhetnék, hogyan változik át fokozatosan az ég színe koromfeketévé. Ez érthető is, hiszen egyre vékonyabb lesz a szóródást létrehozó gáztérteg.

Elsőnek Leonardo da Vinci próbált rájönni, hogy miért kék az ég, amikor 1474-ben a fény és az árnyékkal kezdett foglalkozni. 200 évvel később Newtonnak sikerült színösszetevőire bontani a Nap fényét. A szivárvány keletkezését arra vezette vissza, hogy az esőcseppek apró prizmaként szétválasztják színeire a fehér fényt. Azt gondolta, hogy az ég kék színe is valahogy így jön létre a lebegő apró vízcseppek hatására.

TARKA OLDAL

1	2		3	4	5	6	7	8		
			CS				LY	AN		
9			10						11	
12		13		14				15		
16			17				18			
19						20				
21					22		23			
				24				25		
26	27		28				29			

Keresztrejtvény

A kiemelt sorokban egy szólást rejtettünk el.

Vízszintes sorok: 1. A szólás első része, 9. 45 római számmal, 10. Kedves erdei állat, 11. Kötőszó, 12. Török név, 14. Robbanószer, 15. Mocsok, 16. Orosz autótípus, 18. Szövegség, 19. Anca, 20. Egyedül, 21. Hullámtörő gát, 23. Kétségtelen tréfásan, 24. Férfinév, 25. Fordítva mulatóhely, 26. A rossz ellentéte, 29. Katolikus istentisztelet.

Függőleges sorok: 2. Párolgó, 3. A kályha tartozéka, 4. Nem azt, 5. Lám csak! 6. Őszi hónap röviden, 7. Fordítva ELY, 8. Ijesztgetés, 9. A szólás befejező része, 13. Meghitt jelenet, 15. Kigördít, 17. Régi úrmérték, 18. Régi súlymérték, 22. Vörös-tengeri öböl, 27. Cin, 28. Állatlakás, 29. Az elején mekeg.

Betűrejtvények

1
DUC DUC

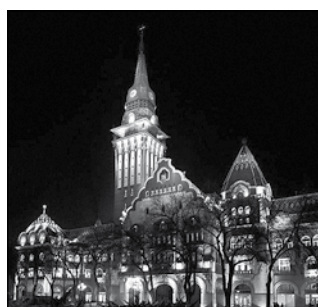

2
SB
IA ÉS

3
 $\frac{CIPŐ}{2}$

4
H
NTTTT

Skandináv rejtvény (14.)

Rejtvényünkben Vajdaság néhány idegenforgalmi nevezetességének nevét rejtettük el. Ezeket kell megfejtenetek.

	HOMOK-SIVATAG	▼	VÖRÖS-TENGERI ÖBÖL	▼	MONTENEGRÓI FOLYÓ	▼	JUHISTÁLLÓ	▼	MÉRGEZŐ GÁZ	▼	A TETEJÉRE	▼	TÖNKRE-TEVŐ	
	KÉN				FEDETT HINTÓ		DÉL		NOÉ HEGYE		AVAS PÁROSAI			
	SZERETNE	▶					AZ IDOMÉRO MESTERE	▶					ESZÉK	▶
	ELKERÜLHE-TETLEN						ALLÓVIZ				HON BETŪI		OXIGÉN	
											ÉN ÉSTE			
FOSZFOR	▶	RÉGI	▶	KABÁT KÖZEPE			RÉGI	▶	SUGÁR	▶	1000	▶	LIBAHANG	▶
EVŐESZKÖZ		SVÉD-ORSZÁG		GÁRDONYI GÉZA SZÍNŰVE			JUTTATNA		RÁLÁTÁS EGYNEMŪI		FELTÉTELES KÖTŐSZÓ		BELGIUM	
				NAGYFAJTA PAPAGÁJ TALÁR KÖZEPE					VÉLETLENŪL ELTALÁL VALAMIT EZ					
FÉL ÖT	▶	...SÁMUEL MAGYAR KIRÁLY	▶				GÖRÖG BETŪ	▶					ÉNEKELT SZŐCSKA	▶
A FÖLDRE							HÁZÓRZÓ						LANTÁN	▶
		LOPNI KEZD	▶						TEMPUS	▶	OLASZ-ORSZÁG	▶	ERBIUM	▶
		VATIKÁN					IPARI NÖVÉNY NÉVELŐ		SZÉN		OROSZLÁN-NÉV			
											5			500
													DÉL	▶

Szóbetoldó

	V				C		
	A	K			Z	Ó	
F	Á	R			Z	Á	S
K	A	P			Z	I	K
	Á	R			Z	Ó	
	D				G		

Olyan szót kell találnod, amellyel mind a hat sorban értelmes szót alakíthatsz ki.

Szókihúzó

M	C	A	I	M	L	A	SZ
V	I	O	L	A	L	A	A
I	I	M	E	R	R	G	R
B	O	R	Ó	K	A	K	E
É	L	Z	A	Z	G	L	B
Á	T	L	D	Ú	A	M	R
E	Á	A	N	Y	Ú	I	E
B	G	N	Ú	N	A	Y	G

BAB
BORÓKA
GAZDAG
GÁTLÓ
GERBERA

GYANÚ
LERÁG
MER
MIMÓZA
NYÚL

NYÚZ
RÓZSA
SZARKALÁB
VIOLA

A fenti szavakat húzd ki az ábrában jobbról balra, balról jobbra, fentről le, lentől fel, és átlósan oda-vissza. A megmaradt betűkből egy virág neve olvasható össze.

Lóugrásban

R	O	E	Á	NY
D	L	A	S	ZS
Á	A	K	S	N
O	I	R	Ő	Z
K	NY	T	Y	Á

A lóugrás szabályai szerint fejtsd a rejtvényt, melyben egy szabadkai születésű magyar író neve és egyik művének címe található.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Játék a betűkkel

AÉGÓÓP

HIÓTÚZ

AAAÁBH

Helyezd el a megadott betűket az üres négyzetekbe úgy, hogy vízszintesen és függőlegesen is egy-egy értelmes szót kapj.

Keresd a madarat

1. A TENGER LEVEGŐJE EGÉSZSÉGES.
2. TERVE RÉBUSZOKBÓL ÁLL.
3. DORKA KUKKEREZIK.
4. AZ AUTÓ ÖSSZEFECSKENDEZETT.
5. MARCINK ELUTAZOTT.

Minden mondatban egy-egy madárnevet kell találnod.

A 13. szám megfejtései

Berakós rejtvény

Áramlik

Betűrejtvények

1. katalán, 2. vonat, 3. manó, 4. Balázs

Játék a szavakkal

Sztárvilág

Keresztszavak

Függőlegesen: úrállomás, mellesleg, számítógép

Vízszintesen: szállítás, kelletlen, szakosodok

Anagramma

főtt sonka

Összetett szavak

1. ló, 2. fény

Betűcsere

béka, Réka, róka, foka

A 12. skandináv rejtvény megfejtése

SZÍNHÁZI VILÁGNAP, DEÁK FERENC

Könyvjutalmat kap

Romic Márta, Szabadka

A karvalyos zászló

Földes Péter munkája nyomán
írta és rajzolta Fazekas Attila

166 Kurszán csapatai fogadták az előőrsöt.

Jelentsd a fejedelemnek,
hogy Szvatopluk meghalt.
Kötésünk érvénytelenné
vált. Salán is fegyverkezik
ellenünk.

167 Eközben Árpád hírvivőt küldött apjához.

Álmos úr, a nyugati törzsek
megkezdhetik a költözést
Pannóniába.

Árpád csapatai megtörték a hitszegő 168
Salán erejét.

Már a Duna–Tisza közén nyomultak elő-
re, amikor véres, összeszabdalt arcú
kengyelfutó érkezett.

169

170

Meghalt Álmos fejedelem!
Szent halállal...

Miket beszélsz, hiszen nem
ő volt a kende!

Úgy volt mégis. Nem sokkal azután,
hogy az áttelepülő nép elindult, megje-
lentek a besenyők, akiket az úzok ker-
gettek. Álmos úr, miután Erdőelve föld-
jére lépett, kapta a hírt, hogy olyan tör-
zsek taposnak serege nyomában, amelyek-
nek még Havasalján kellene lenniük.

Moszkvától Szentpétervárig

visszafelé már metrózunk. Merész vállalkozás: egyik útitársunkról, aki mellelleg atléta termetű, magas srác, egyszerűen lerántják a hátizsákját a szerelvényen. Míg az utasok egykedvűen merednek maguk elé, a rablóbanda már az ajtó felé adja a batyut – nem számítva arra, hogy mi is többen vagyunk, s így (nem kis izgalom árán) sikerül visszazsebezni a hátizsákot.

A fehér éjszakák idején éjjelkor is nyüzög a város. Fél kettőkor nyitják fel a Palota hidat, ez a látvány megér egy ébren töltött éjjelt. Aki a hajókázást választja, a vízről megtekintheti a legendás Auróra cirkáló is. Szentpéterváron pezseg a kulturális élet, az Ermitázs lenyűgöző épületeinek és gazdag kincstárának megtekintésére két nap sem elég, és akkor még semmit sem láttunk a városból!

Újra Moszkva, és újra dugó. Ezúttal olyan hotelben szállunk meg, amely Las Vegast idézi: a földszint hatalmas kaszinó, ahol esténként „Elvis” énekel, és ahol a páncélüveges terepjárós, sötét napszemüveges, testőrrel járó, kigyúrt „üzletemberek” teszik meg tétjeiket. Útba ejtjük a Puskin Múzeumot, majd a Lenin-mauzóleumot. Bejáratánál hosszú sor kígyózik, s szinte tapodtat sem halad, viszont oldalról egyre többen bejutnak, a rendőrökkel történt „konzultáció” után. Mi is előremegyünk egy oroszul beszélő lánnyal, és a rendőr megsúgja, fejenként tíz dollárért soron kívül bejuthatunk. A mauzóleumban sötét van, fekete márványlépcsőkön tapogatózva ereszkedünk le a mélybe. Egyedül Lenin viaszszzerű, békésen pihenő testét világítják meg lámpák. A mély áhítat nem kötelező, de ajánlott, és a pusmogásért szigorúan püsszegnek az örök.

Akit teljesen hatalmába kerít a posztoszocialista hangulat, a közeli aluljáróban vehet sarló-kalapácsos sapkát, pólót és persze Matroskababát is. Hasonló a választék a sétálóutcában, a nyüzsgő Arbaton is, csak itt a kínálat kiegészül usenykákkel (füles prémsapkákkal) is. Este a város „kilátóteraszáról”, a Szadovajáról gyönyörködünk Moszkva fényében (mivel az energia olcsó, nem spórolnak vele), majd kipróbáljuk a jelzés nélküli „maszek” taxit, amelyet – bárhová menjünk is a városban – lealkudhatunk száz rubelre (háromszáz dinár), és ha bírjuk a huszonéves kockaládák kényelmét, nem fogunk csalódní. Utolsó séta a Bolsoj Színházról az Arbatig, és elbúcsúzunk az ekletikus, de mozgalmas és kalandokat kínáló Moszkvától.

F. É.

A Vaszilij Blazsenij-templom

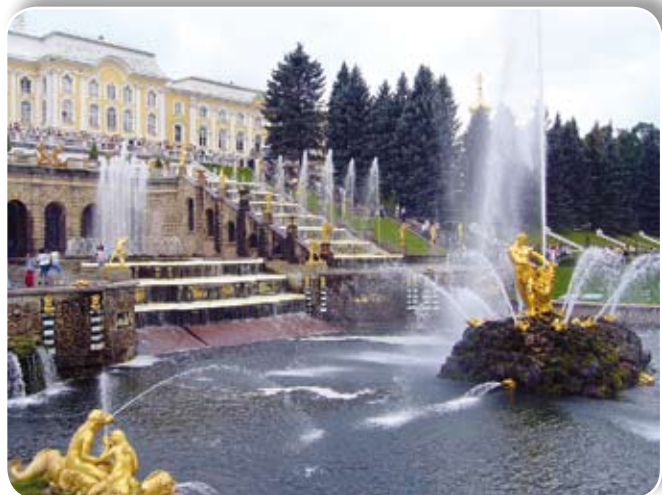
Utólag már bánom, hogy az iskolában – oroszstanulás helyett – mindenféle mással foglalkoztam, mert Oroszországban szinte kizárólag ezen a nyelven tudtam volna megértetni magam. Tehát, aki ide indul, annak ajánlom: idézze fel orosz nyelvi tanulmányait, vegyen magához elegendő eurót vagy rubelt, ráadásul hasznára lehet egy kis kalandvágy és vagányság is.

Eleinte nem nagyon áll rá a szemem a cirill betűkre, de a Seremetjevórról Moszkva centrumába vezető úton van időm megszokni őket, mert ez az (egyik) olyan út, ahol mindig dugóba kerül az ember. A híres Roszija Hotelbe érkezünk, amelyben annak idején a Moszkvába látogató politikusok is megszálltak (a monstruózus, kockaszerű üveg-beton Roszját időközben már bontják is, és helyére több kisebb és a klasszicista építészeti környezetbe jobban beillő szállodát építenek). Annak idején történetek keringtek arról, hogy a szovjet szállodák minden emeletén székel egy gyezsurnaja, az emelet „ura”: ő figyelt mindent és ő adott engedélyt a szobába vonulásra. Nem kis döbbenettel tapasztalom, hogy a Rosszijában ezt a remek hagyományt máig életben tartják. Bár már sokkal szelídebb változatban: a gyezsurnaja csak a szobakulcsot adja oda a papír ellenében, amelyet a recepción kap az ember. Kifelé menet leadjuk a kulcsot, ő visszaadja a papírt. Nem egészen értem, miért bonyolítják ennyire az ügyet, de el is feledkezem erről, amikor meglátom, hogy csak egy ugrás a hoteltől a Vörös tér. Egészen elbűvöl a Kreml és a környező épületek (például a híres Vaszilij Blázsennij-templom) látványa.

Másnap irány Szentpétervár, ahol a fehér éjszakák várnak bennünket (vagyis éjjel is nappali fény árasztja el a várost). Elindulunk a Nyevszkij sugárúton a Néva partja felé. Elképesztő forgatag, irigylésre méltón felújított épületek, márkás üzletek mindenütt. Elsétálunk a Péter Pál-erődhöz, majd a Téli Palotához és az Ermitázshoz, aztán

A Moszkva folyó

A szentpétervári Petrodvorec

DiCaprio vigasztalja Kate Winsletet

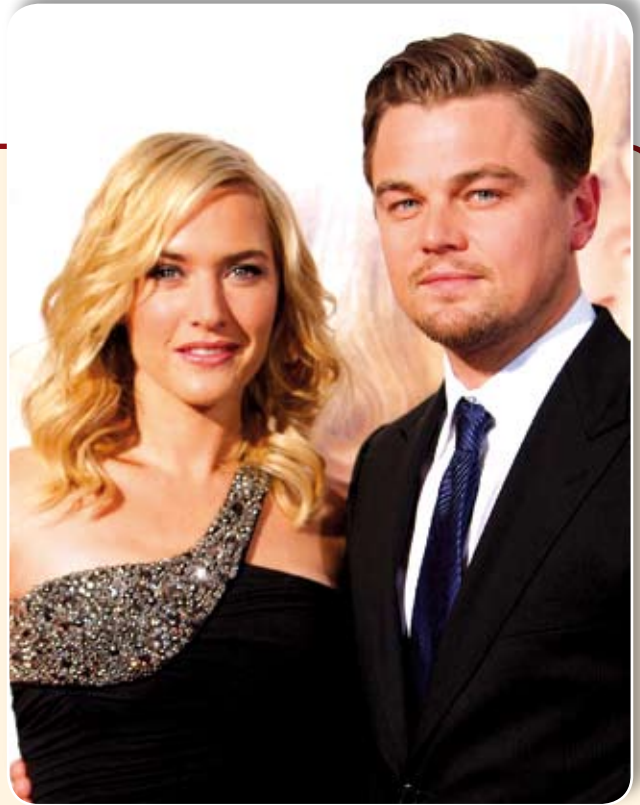
Kollégája, főszereplőtársa és barátja, Leonardo DiCaprio vállalja ki bánatát Kate Winslet, akinek éppen összeomlóban van a házassága.

A 34 éves brit színésznő és filmrendező férje, a 44 esztendőes Sam Mendes a hét elején jelentette be Londonban, hogy nem egészen hét év házasság után különválnak útjaik. Az Oscar-díjas házaspár ügyvédi irodája a sajtóval csak annyit közölt, hogy a szakítás kölcsönös megegyezéssel és „teljesen baráti” módon történt. A brit sajtó értesülései szerint azonban a baráti jelleg legalábbis kérdéses.

A Daily Mirror például úgy tudja: Mendes többször is megjelent a New York-i éjszakában egy fiatal sztár, Rebecca Hall társaságában. A rendező ráadásul egymás után több filmjében is szerepeltette a 27 éves színésznőt, és mindez számos alkalommal „dühödöt veszekedésekhez” vezetett Mendes és felesége között. Jóllehet arra utaló jelek nincsenek, hogy a filmrendező és Rebecca Hall kapcsolata „helytelen” jelleget öltött volna, a Mirror szerdai beszámolója szerint azonban a házaspár barátai úgy tudják, hogy ez is „tényező volt” a házasság végzetes megromlásában.

Egy másik nagy brit bulvárlap, a The Sun szerdán azt írta: Kate Winslet és Mendes már hónapok óta nem éltek együtt, és a héten elhangzott bejelentéssel csak hivatalossá tették a különválást. A lap bennfentesei szerint a színésznőt Leonardo DiCaprio segíti át a válságos időszakon. Mindketten egyszerre tettek szert világhírré az átütő sikerű Titanic főszereplőiként, és két éve, a Mendes rendezte Szabadság útjai (Revolutionary Road) forgatása ismét összehozta őket.

A The Sun forrásai szerint Winslet és Mendes házassága éppen akkoriban került lejtőre, „Leo és Kate pedig azóta még közelebb került egymáshoz... Kate imádja Leót, és úgy érzi, bármit elmondhat neki”.

A félreértések elkerülése végett a lapnak nyilatkozó jólétesültek hozzátették: Kate és Leo a Titanic óta „testvéri jellegű viszonyban vannak... Leo sziklaszilárd támasza Kate-nek”.

A The Sun forrásai szerint Mendes hasonló „erkölcsi támogatást” élvez Rebecca Hall részéről.

Kate Winslet és Sam Mendes 2003-ban titokban kötött házasságot a karibi szigetvilágban, és a bulvársajtó gyakran álompárként ünnepelte őket. Közös gyermekük a hatéves Joe, és Winsletnek van egy kilencéves kislánya első házasságából. A színésznő tavaly kapta meg a legjobb női alakításért járó Oscar-díjat A felolvasó című filmben nyújtott alakításáért, Sam Mendesnek pedig az Amerikai szépség című műve nyerte el 2000-ben a filmvilág legrangosabb elismerését.

Céline Dion magasra teszi a mércét

Folytatódik a nagy sikerű Las Vegas-i koncertshow!

Céline Dion három éven keresztül lép majd fel az előkelő Caesars Palace kaszinó-hotel Colosseum koncerttermében. Az énekesnő korábban öt éven át szórakoztatta ugyanott a közönséget, ez alatt az idő alatt közel hárommillió rajongó nézte meg az előadást, amely összesen négyszázmillió dolláros bevételt hozott. A korábbi, 2007. decemberi zárófellépésre a fekete piacon kétezer dollárért (150 000 dinárért) lehetett jegyhez jutni.

A People magazinnak nyilatkozva Dion az új koncertsorozatról elmondta, hogy repertoárjában minden dal szerepel, amelyet igazán szeret a közönség, ugyanakkor szeretné feleleveníteni a régi hollywoodi filmek hangulatát is. „Nagyon szeretem a nagyzenekárokat, a szép fekete-fehér és romantikus filmeket” – vallotta be. A 2011. március 15-én kezdődött előadásokon harmincegy zenész kíséri. „Lesz néhány igazán csodálatos pillanat. Nagyon szép show lesz, amivel szerintem magasabbra tesszük a mércét, mint valaha” – beszélt lelkesen a koncertprogramról.

Az első 54 előadásra árusított jegyek ára 55–250 dollár (4000–19 000 dinár) között variál.

A 16 éves Chelsea Taylor egy manchesteri kávézóban dolgozott részmunkaidőben, mint diák. Főként szombaton állt a pult mögé, egy napon azonban elszámolta magát, elveszített egy tízfontost – nagyjából 1200 dinár – és a nap végén hiány volt a kasszában. Ilyesmi persze bárkivel előfordulhat, az azonban már lényegesen ritkább, hogy egy alkalmazottat kedvenc közösségi portálján keresztül rúgjanak ki. Pedig Chelsea-vel pont ez történt.

A Facebookon rúgták ki a tinilányt!

A fiatal lány egy fárasztó nap után bejelentkezett a Facebookra, hogy kicsit lazuljon, és nem kis meglepetésére üzenet várta felettesétől.

„Szia Chelsea, Elaine vagyok a melőből. Bocs, hogy ilyen üzenetet küldök, de próbáltalak felhívni, csak nem volt szerencsém. Kénytelen voltam elmondani a tulajnak, hogy elveszítetted azt a tízest, mert hiszen hiányzott a pénz a kasszából. Egyáltalán nem örült a dolognak, és én ugyan próbáltam rábeszélni, hogy nézze el neked a dolgot, közölte, hogy meg kell válnunk tőled. Nagyon bocsí. Nem rajtam múlt, csók; Elaine...”

Az üzenet eredetije persze helyesírási és nyelvtani hibák tucatjától hemzsegett, ami nemcsak Chelsea-t, hanem a lány anyukáját is alaposan felhúzta. Úgy tűnik, ez az első eset, hogy valakit Facebookon rúgjanak ki, anélkül, hogy az okokat személyesen is tisztáznák. A lány anyukája felháborodásában a sajtóhoz fordult, hiszen a kávézó vezetése nem hallgatta meg panaszát.

„Egy 16 éves lány első munkatapasztalata ez, és rögtön ilyen igazságtalanság történt vele. Bárki hibázhat, nem vagyunk tökéletesek. Felajánlottuk, hogy pótoljuk a pénzt, de nem hallgatták meg a kérést. Ráadásul a levél tele volt helyesírási hibával, még a fáradságot sem vették, hogy normális levelet írjanak. A lányom teljesen kiborult” – mondta az anya dühösen.

Chelsea azóta új munkát keres, és reméli, nem hibázik többet...
Chelsea teljesen kiborult az esetet követően

Feleségének írt filmet a Twilight-sztár

Peter Facinellinek a Twilight-ságának köszönhetően most jól megy a dolga, ám feleségének, Jennie Garthnak már kevésbé. A Beverly Hills 90210 egykori Kelly Taylorra persze nem maradhat szerep nélkül, ezért most férje úgy döntött, szerepelhet új filmjében! Jaj, de romantikus!

Peter Facinelli, aki manapság leginkább Robert Pattinson filmbeli apukájaként, dr. Cullenként ismert, írt magának egy jó kis filmet, persze nem túl jót, ugyanis a jelenlegi tervek szerint mindössze a Hallmark csatorna számára készítik majd el. A film főszerepét pedig természetesen nem másnak, mint feleségének szánja! Így beszél erről Jennie:

Ő egy csodás író és most végre elkezdhetünk dolgozni az egyik projektjén. Én fogok szerepelni benne, szóval nagyon izgattott vagyok.

A film amúgy egy búskomor színésről szól majd, akinek a munkája abból áll, hogy

egy jelmezben kell a gyerekeknek bohózkodnia, és akinek az életét megváltoztatja egy nő. Még mindig: jaj, de romantikus! Ami viszont kevésbé romantikus, az az, hogy Jennie nem engedi, hogy férje szerepeljen saját filmjében.

Peter nagyon szeretne szerepelni benne, de mindig mondom neki, hogy nem kéne együtt dolgoznunk. Ez az egész még a levegőben van, szóval majd meglátjuk...

Erkel Ferenc születésének 200. évfordulója alkalmából, valamint Kálmány Lajos, vidékünk első néprajzkutatója, a modern magyar folklórtudomány egyik megalapozója tiszteletére a Zentai Önkormányzat és a zentai Városi Könyvtár tizenhatodik alkalommal rendezti meg a Kálmány Lajos Népmesemondó Versenyt, amelynek elődöntőit április végéig hat körzetben: a Bácságban (Nagykikinda és Torontálvásárhely), Nyugat-Bácskában (Bácskertes), Közép-Bácskában (Temerin), Észak-Bácskában (Szabadka) és a Tisza mentén (Zenta), döntőjét pedig 2010. május 29-én délelőtt 10 órai kezdettel a zentai Városi Könyvtárban szervezi meg. A jelentkezők korhatár nélkül a következő három kategóriában versenyezhetnek:

1. Előadóművészi kategória: két népmese előadása. A két versenyszám műsorideje: legfeljebb 10 perc. Korcsoportok:

- óvodás korosztály,
- 7–10 éves korosztály (kisiskolások),
- 11–14 éves korosztály (felsős diákok),
- 15–18 éves korosztály (középiskolások),
- a felnőttek korosztálya.

2. Néprajzi (népmesegyűjtő) kategória: legalább két, napjainkban hallott állatmese, ill. egyéb mesei műfaj:

- vagy hangszalagra való rögzítése és lejegyzése,
- vagy versenyen való elmondása. Ebben a kategóriában műsoridő-korlátozás nincs.

3. Képzőművészeti kategória: a Félig nyüzött bakkecske vagy a Róka a kútban (A sajtnak nézett hold) című állatmese illusztrálása bármely képzőművészeti technika alkalmazásával. Az állatmesék megtalálhatók Beszédes Valéria: Jávorfácska. Felsőzáz szajáni népmes. Szabadka, 1978., 108–111. o.; Penavin Olga: Jugoszláviai magyar népmesék. Újvidék, 1984., 408–410. o.; Kálmány Lajos egyházaskéri gyűjtése. In Penavin Olga (szerk.): Jugoszláviai magyar diakrón népmesegyűjtemény. Újvidék, 1993., 114. o. című könyvekben.

A verseny tehát két részből: körzeti elődöntőkből és döntőből áll. Az előadóművészi kategóriában a versenyzők a magyar népmesekincsből választhatnak tetszés szerint két népmesét, amelyek közül az egyiket az elődöntőn, a másikat pedig a döntőn mesélik el. A néprajzi kategória versenyzői a nagyszüleiktől, szüleiktől vagy más ismerősüktől hallott állatmese, ill. egyéb mesei műfajt: a) vagy hangszalagra rögzítve és lejegyezve a gyűjtésre vonatkozó adatok feltüntetésével elküldik a lenti címre, és ezzel a gyűjtéssel pályáznak a versenyen, b) vagy előadják gyűjtésüket a versenyen.

Röviden az állatmeséről. Az állatmesék (AaTh 1–299) hősei állatok, „akik” ember módjára gondolkodnak, viselkednek, cselekednek. A szereplők különleges, csodás képessége csak annyi, hogy ember

Felhívás

a XVI. Kálmány Lajos Népmesemondó Versenyen való részvételre

módjára tudnak beszélni és viselkedni, semmi közül sincs a tündérmese természetfeletti tulajdonsággal rendelkező segítő állataihoz. Az eddigi kutatások szerint az állatmesék a magyar népmesekincsnek kb. 5% teszik ki. Az állatmese egyik alműfaja a rövid, didaktikus, csattanóval végződő ezópusi mese (más néven fabula vagy tanmese), amely Aiszóposz (Kr. e. VI. sz.) görög meseíróról kapta a nevét. Ezekben a mesékben az állatok tipikus emberi tulajdonságok megtestesítői, a történet célja erkölcsi tanulságok levonása. A rövid, általában egy epizódából álló állatmese a színhagyományban leginkább beszélgetés közben, egy-egy esetet szemléltetve, tanulságképpen mondanak. Emellett az állatmese tipikusan gyerekeknek mesélt mese.

Jelentkezni az alábbi címre lehet: Thurzó Lajos Közművelődési Központ, 24400 Senta, Posta utca 18. Bővebb felvilágosítás a (024) 811-266-os telefonszámon kapható. A jelentkezési lapon kérjük feltüntetni:

- a versenyző teljes nevét,
- születési évét és korcsoportját,
- levélcímét és telefonszámát,
- a versenykategóriát,
- az elmondásra kerülő népmesék címét és
- a felkészítő személy nevét.

A képzőművészeti pályázatra érkező munkákkal együtt ugyancsak kérjük a versenyző teljes nevét, születési évét, levélcímét, telefonszámát és felkészítőjének nevét is mellékelni. Jelentkezési határidő: 2010. április 24.

Melléklet

Mesegyűjtemények a Vajdaság területéről gyűjtött szövegekkel

- Banó István–Fülöp Lajos: *Régi magyar népmesék Berze Nagy János hagyatékából*. Pécs, 1961.
- Beszédes Valéria: *Jávorfácska. Felsőzáz szajáni népmese*. Szabadka, 1978.
- Beszédes Valéria: *Szöcs Boldizsár meséi*. Budapest, 2004. (Népmesetár)
- Beszédes Valéria: *Szörögök szárnyán. Szöcs Boldizsár meséi*. Szabadka, 2005.
- Burány Béla: *Szomjas a vaklő. 66 vajdasági magyar erotikus népmese*. Újvidék, 1984.
- Burány Béla: *Piros a tromf. 77 vajdasági magyar erotikus mese*. Zala, 1988.
- Burány Béla: *A legkisebb királylány kívánsága. 88 vajdasági erotikus obszcén népmese*. Budapest, 1990.
- Burány Béla: *A menyecske meg a feketeregő. 107*

vajdasági magyar erotikus és obszcén népmese. Szeged, 1997.

9. Jung Károly: *Szépen zengő pelikánmadár. Jugoszláviai magyar népmesék*. Újvidék, 1986.

10. Katona Imre – Bori Imre – Beszédes Valéria: *Pingált szobák. Borbély Mihály meséi. Kálmány Lajos gyűjtése*. Újvidék, 1976. [A kötet végén Borbély Mihály gyermekeinek meséi.]

11. Kálmány Lajos: *Szeged népe. I–III*. Szeged–Arad, 1881, 1882, 1891.

12. Kálmány Lajos: *Hagyományok. Mesék és rokonneműek. I–II*. Vác–Szeged, 1914.

13. Kovács Ágnes: *Ungarische Volksmärchen*. München, 1966.

14. Ortutay Gyula–Katona Imre: *Magyar parasztmesék. I*. Budapest, 1951.

15. Ortutay Gyula: *Magyar népköltészet. III*. Budapest, 1955.

16. Ortutay Gyula–Katona Imre: *Magyar parasztmesék. II*. Budapest, 1956.

17. Ortutay Gyula–Dégh Linda–Kovács Ágnes: *Magyar népmesék. I–III*. Budapest, 1960.

18. Penavin Olga: *Jugoszláviai magyar népmesék. I–II*. Budapest–Újvidék, 1984. (ÜMNGY XVI., XIX.)

19. Penavin Olga: *Jugoszláviai magyar diakrón népmesegyűjtemény. I–II*. Újvidék, 1993, 1996.

20. Raffai Judit: *A Rézmonyos. Ludasi népmesék*. Szabadka, 2000.

21. Raffai Judit: *A mesélő ember. Szűcs László bácskai parasztember meséi*. Budapest, 2001.

22. Révész Hugó: *Bácskai dalok, mesék*. Szabadka, 1892.

23. Solymossy Sándor: *Contes et légendes de Hongrie*. Paris, 1936.

24. Tőke István: *Mosolygó Tisza mente. Zentai, Zenta környéki élcek, népi anekdoták*. Újvidék, 1983.

Április 17-én

Szólj, síp, szólj!

Értesítjük a versenyzőket, felkészítőket, hogy a 25. Szólj, síp, szólj! népzenei vetélkedőt 2010. április 17-én, szombaton tartjuk az Újvidéki Rádióban.

A verseny 9 órakor kezdődik, két helyszínen. Bővebb tájékoztatás a 021/522-226-os vagy a 063/8-378-552-es mobilszámon kapható.

További sikeres felkészülést kívánunk a szervezők!

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Téjékoztatási, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET
Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása
(024) 555-765 Karadjordje Uf 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

- YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
- Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Bordás Győző** ■ Főszerkesztő: **Pressburger Csaba** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
- Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■
- Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
- Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
- Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
- Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■